18-ter Jahrgang Nr. 28. Jüdische Pester Zeitung. Freitag, 5. März 1886.

Redaction u. Administration befinden sich: BUDAPEST, Hochstrasse Nr. 1.

Pränumerations-Preis:
Für Oesterreich-Ungarn
Ganzjährig 8 Gulden östr. W.
Halbjährig 4 Gulden östr. W.
Vierteljährig 2 Gulden östr. W.
Für's Ausland
Ganzjährig 9 Guld. — kr. ö. W.
Halbjährig 4 Guld. 50 kr. ö. W.
Vierteljahr. 2 Guld. 25 kr. ö. W.
Pränumerationen werden jeden Tag entgegengenommen.
Annoncen werden nach aufliegendem Tarif berechnet.

יידישע פעסטער צייטונג

פאָליטישעס אָרגאַן. ערשיינט וואָכענטליך דריימאָל.

Redaction und Administration befinden sich: BUDAPEST, Hochstrasse Nr. 1.
Pränumerations-Preis:
Für Oesterreich-Ungarn: Ganzjährig 8 Gulden östr. W. Halbjährig 4 Gulden östr. W. Vierteljährig 2 Gulden östr. W.
Für's Ausland: Ganzjährig 9 Guld. — kr. ö. W. Halbjährig 4 Guld. 50 kr. ö. W. Vierteljahr. 2 Guld. 25 kr. ö. W.
Pränumerationen werden jeden Tag entgegengenommen.

1886 אכטצעהנטער יאהרגאנג נר. 28. Erscheint wöchentlich dreimal. בודאפעסט, פרייטאג כה אדר א׳ התרמ״ו

איינשטיממונג פריגעשפראכען!

ערזדן דעם גאליציאנער מיטמענשען.

זא ווי״א ביא איגער זיכע דער קראנקהייטס־שטאפף זיך דער זופף מיטהילט, איגר פאן דיעזער ווייטער פערבי־שעט ווירד, אגדעם הגדעלטיג דיע־זעס גיפט איגאנסטמען, עבען זא איזט עס ביא דען קראנקהייטען דעם גייסטעס דער פאלל: דיא איזאלי־ביט איגעס קראנקען געהיירנס, איגעס באזאלטיגען הערצעגס פי דעש ביא הגדעלטען איגאנג איגר פערזופעט איהר דענקפערמאגען.

דיעזעס וואר איזט מיט דעם מארבען פאן פי־טעלרען מארד צו אללען צייטען דער פאלל. דיעס האטטע זיך דאס אבשיהלכע געשפענסט איזט דער איגען זיטע געגעבען, זא טיכטע עס איזט יאש הגדי־טעראנגדער אן פערשטעהען אזטען אזט.

זא פאללטע איזט איזט טיס דעם אגדע־ע־ס־ל־אר דער פראגעסס דער הגדטעדישען ע־ה־ע־ל־יטע־אזט־אזט־ט־אזא: דיא פערדאכטיגע וואר־דען, דיא פראגעסס מ־ג־ד־ע־ד־מ־אזע־ר צו דא־בען. איזן אגשטרשיד וואלטע ערארד צוישען ביידען פראגעססען: וואהרענד דער ראגע אגגאר־שטאאטסאגזאלט איגד איזד דער גרעדזוואאגר פערגיסס־טאט נור איגען געגעיגען מארד צור פערד־האגדלגג אגגאהמען, האט דער ק־ק שטאאטסאנ־וואלט דעם ס־ט־ג־אזע־ר קרייזגערגיסבען אזם פאהרזיגען איגען מ־ארד־אזיס הגדטע־ל־ען־גדגדען אגגעגאמען.*

אם 10. מאי 1882 זגד דיא ערגלטע מאגעס איגד גשעל דזשטער אז־ד דאס גגגאמען וואהרען, מטבעשלדיגט וואהרען אזהרע בדיהרען מאכטע איגד דער בדיער מארזען ס־ס־אזל־גגס־ק־, דיא מאר־בען וואהרען גגייד וזיעדרעד עגדראסס, סטאכדגג־סקן אבער, דער דיא דזשטדשען ערהעדטיגע איגד זיך זולבסס דעם מארדעס בעשדהדגס, דאגן אבער דזגע אזזאגע וזיעדער עזדקקגגעגאגן, דאסטע, אזזט אזם גגאגגזסס געשטארבען.

דזשטער איגד זען וזיזס וואהרען פאם דשגאזזער שזזאד־גגדזסס צום מארע פערזדהדזס, דער אבגדסס גגדזסס־דאס אן דזען דאסדזסדע דאס אדשהדד איגד אדדגעגד אגגע גדזע פערדאגדזגג פאר דעם קראקדזער דאגדעגגדזסס אן. אבער איזד דאדס וואהדדע דער מאר דזדד דען שדאגג פאן דען געשדאדגען אזזגגעשפאכען. עס דאם דא־ד־ערבסס צו אזגער גדזען פערדאגדלגג, אבער דער שולדשפדד בלעם זיך גדדד.

דיא אדזאבע אזזט ליבס אזגגזעדען, דזגען דער שטאאטסאגזאלט ערבסס אן דען בארגדן דעם פאדאדדזהדלס האגגס. דזגען דיא געשדאדגען טהדלס אזם פאגאדטסדס אן בלגדעם דדגגאאבס אבער שדדגג אדער גדבסשדדג פאן דזדגן צו אדדטהדלגן האבען. דזזא אלדגע דיא אן פדדשפדד ערפאדגען, אגד דזגען דיא בעדדדד דער שולד אדד נאד זא גדבסד וואהדען אזזזאגדד דזגען אגטזשטעטשע גדשדגגען. דאהדלגג שד בדא־שדהען אגד אדדדל בע אדזאגגען פערגדגדדמאגגען גאהדדשער בדדדען אדגדדדקען.

דדד דאבען הדעד. דזא דיא געשדאדגען גדד אגבער פדבסאגגעדגעגגדהדגען צו אדהדלגן דא־בען הדגלאגגדד דיא ערפאהדדגג געמאבט, דאס אדהד אדהדדל אדן בעפאגגגעגס. דזא גדבס אדן בעמאבדבסדגט אגגערעבסדס אזזט. דאס וואדדד אדד אזם הדעזזגגן אבגדעדדגעסדגדדדדד פאם טדגדסדדד־פאהדדגגסדגן אדסגעשפאכען. גור דיא הדעבע עדד פדעסס־פדדדדדדס, דזא דזא דדדגגדגדדס זא גדאם אדזט אלס בדא אגגד, ערהאלט אללדדן נאד דאס אדשטדטד דער געשדאדגגגגד־דדבסד אדן פדעסס־אבען.

דדדדמאל אלזא וזאדען דדא דדטדעדדשען הדעלדדדטעצזס טא־דעדאדדדדדל, דזא דזאגקדדגן גדבס צדגגבען, דאס אן אגשדלדדגגן מגדשען אדן וואהדאבגדד יזס־דדגגמאד געשדדגדגן. דזא אבבדלדדדשען פאן דדגן אבדדבסדען געדדבסדאד אן דדדגן, אגד געבסדען האט דדגדד אגטער אדגדשען דעם צדדדדדדדען פדאדדגגדען דדד. פאן סדדדדאדדדאמדדדדדדד

דען באַרען קאַסעאַראַטה. דער דיעקטאַר, ד י ט ע ר ל י ן מיט נאַמען, האָט זיך מיט אינעם רעיאַליער פּעריטהיריזם, מוסטע זיך אבער דער אובערמאַכט ערגעבען, אונד וואַרדע פאַן דען רייבערן מיט פאַרטגעשלעפּפּט, אבער אין ו ו אַ ל ע אַ ל ב אַ וויעדער אויפגעפונדען. ער האָט בלאָס אינע פּערלעצונג אַם פּיסע ערלישטען. דיא בי־דען נאַכשוואַכטער אבער זינד פּערשוואונדען. מאַנ־ריך, דאַסס זיא אויך אַם רייבע בעשטהיליגט וואָרען, דאַס בעי־נייערק געראַדע אינער געזעלשאַפט. דע־רען פּערטעטער דר. ווילאַים ר אַ זע נ ב ע ר ג דער (גענאַנגט דער גראַפּנאַטאַרטע) אויט. דער וועטה דעם געריכטען גאַלדעם בעטראַגט גענען 9000 דוקאַטען.

* (ר ו ס ס י ש ע פּ ע ט ר אַ ל ע אַ ם. מ ר י ז ע.) אין אַרעסאַ שריבט מאַן: רוסלאַנד וויס נכט, וואַס מיט דער עטצט פאַרהאַנדענען אינגעהייערן מענגע זיעגס פּעטראַלעאַמס אנגע־פאַנגען. דיא פּייוע דעם פּעטראַלעאַמס אונד דעם פּעטראַלעאַמפּאַטטס זינד גענעגיאַרטיג דעראַרט גענומען, דאַס דיעזע פּראָוקטע בינאַהע נור מיט פּערלוסט פּערקויפט ווערדען קאָנגען. אין פאָלגע דיעזער פּערהאַלטניסס האַבען זיך בעריישט צוויא גראַסע רוסיסיע פּעטראַלעאַמפּאַרטען צור איי־שטעלונג דער צאַהלונג געצוואונגען געזעהען. עס זינד דעם דיא פּירמען פּ ע ד אַ ר אַ ק אונד ד ע מ־ב אַ ע ט ק אַ ה אַ ן. ווייטערע באַנקראָטע שטעהען בעפאָר. וויא דיעזעס אבגעראַלפען ווערדען זאָלל, דאַס פּערמאָג הויטע געמאַנד צו זאַגען. וויא ערד דיא פּעטראַלעאַמפּרייזע אין רוסלאַנד צוריקגע־גאַנגען זינד, צייגט דיא טהאַטזאַכע, דאַס גענעראַ־טיע אין פּיד נאָפּמא אַם קיקאַזוס צוויא קאַפּעקען קאָסטעט! (16 מיקאַ אַם 4 קר.)

* (אַ ו נ ג נ ו ע ר פּ ר ד נ ג.) אין פּראַנקריך ווירד זיט איינגער צייט אינע נייע אַרט פאָן הוטען פאַבריצירט. יעדער הוט איזט מיט אי־נעם פאַטאָגראַפּישען אַפּאַראַט פּערזעהען. אין דער פאַרדרויטע דעם הוטעס איזט אין קלייגעס רינ־דעס פּענסטערכען אנגעבראַכט, דורך וועלכעם דיא לוכטשטראַהלען אין דען אַפּאַראַט דרינגען. ווירד דיעזעס פּענסטערכען דורך אינע אינגעם הויגע אנגעבראַכטע שנור גאַנפּפּענען, דאַנן ערשיינט ערע דעם גאַהכען גגענגאַנגער בעפינדליכע גשטאַלט פאַטאָגראַפּירט. איין דיעזע וויזע איזט עס דעם טראַגער אינעס אַלטען הוטעס מאַגליך, ערגע־גענשטאַנד, דער איהם גפאַלליט, אהנע מיהע צו פאַטאָגראַפּירען. דיא פאַרזיכ שטעטער דרוקפּאַ־פאָן דיעזער נייען ערפינדונג אויסגעבוגען גגעבריוך מאַכען אונד ערע דאַמע, דיא אויך הערין גגעפאַנ־גען נעמען, איין אַרט אונד שטעלע אבבילדען.

פּ ע ר ל אַ ז ו נ ג

4) דער אינגאַרישען ראַטהגעבערין־לאַזע.

בייאַדער אַם 1. מאַרין 1886 פאַרגנאַמען צעהונג דיעער לאַזע וואַרדען צוערסט אַלגעגרד 6 סערען גגעגאַנגען; מען עגטראַלטען אונד יע 6 גולדען גגעוינגען. — דער הויפּטטעפּפּער מיט 25000 גול; פּיער איין ס׳ 5264 נר׳ 88 אונד דער 2-טע מיט 2000 גול; פּיער איין ס׳ 3271 נר׳ 10; פּערנער גגעוינגען: יע 1000 גולדען ס׳ 957 נר׳ 83, ס׳ 4751 נר׳ 18; יע 500 גולד, ס׳ 2280 נר׳ 8, ס׳ 2471 נר׳ 61, ס׳ 3086 נר׳ 14, ס׳ 5699 נר׳ 31, ס׳ 7610 נר׳ 25; יע 100 גול, ס׳ 641 נר׳ 82, ס׳ 808 נר׳ 35, ס׳ 1846 נר׳ 23, ס׳ 2210 נר׳ 8, ס׳ 3823 נר׳ 100, ס׳ 4704 נר׳ 77, ס׳ 4820 נר׳ 17, ס׳ 6413 נר׳ 24, ס׳ 7032 נר׳ 21, ס׳ 7099 נר׳ 39; יע 50 גולד, ס׳ 3838 נר׳ 55, ס׳ 443 נר׳ 86, ס׳ 528 נר׳ 95, ס׳ 778 נר׳ 36, ס׳ 955, נר׳ 60, ס׳ 1098 נר׳ 32, ס׳ 1229 נר׳ 25, ס׳ 1353 נר׳ 87, ס׳ 1618 נר׳ 39, ס׳ 1721 נר׳ 27, ס׳ 1746 נר׳ 84, ס׳ 1836 נר׳ 92, ס׳ 1873 נר׳ 65, ס׳ 1254 נר׳ 65, ס׳ 2300 נר׳ 78, ס׳ 2369 נר׳ 50, ס׳ 2371 נר׳ 50, ס׳ 2923 נר׳ 50, ס׳ 2980 נר׳ 6, ס׳ 3070 נר׳ 4, ס׳ 3303 נר׳ 13, ס׳ 3526 נר׳ 20, ס׳ 3977 נר׳ 76, ס׳ 4233 נר׳ 89, ס׳ 4289 נר׳ 75, ס׳ 4700 נר׳ 13, ס׳ 4867 נר׳ 88, ס׳ 5091 נר׳ 61, ס׳ 5107 נר׳ 22, ס׳ 5300 נר׳ 31, ס׳ 5205 נר׳ 18, ס׳ 5268 נר׳ 18, ס׳ 5270 נר׳ 63, ס׳ 5443 נר׳ 38, ס׳ 5793 נר׳ 11, ס׳ 5808 נר׳ 30, ס׳ 6031 נר׳ 84, ס׳ 6111 נר׳ 88, ס׳ 6824 נר׳ 85, ס׳ 6472 נר׳ 50, ס׳ 6556 נר׳ 60, ס׳ 6676 נר׳ 37, ס׳ 6740 נר׳ 66, ס׳ 6836 נר׳ 36, ס׳ 7168 נר׳ 24, ס׳ 7297 נר׳ 28, ס׳ 7299 נר׳ 3, ס׳ 7301 נר׳ 81 אונד ס׳ 7831 נר׳ 52. איינגעדרעם דיאַרען 50 שטיקק לאָזע מיט 25 גולדען פּרעי־סען גגעגאַנגען.

ד ע ר 1864-ער ל אַ ז ע.

בייא דער אַם 1. מאַרין 1886 פאַרגנאַמענען צי־הונג וואַרדען דיא נאַכשטעהענדען סערען גגעגאַנגען. אין צ׳: 115 264 364 392 510 628 767 1051 1071 1131 1193 1435 2019 2648 2783 2853 2881 2989 2998 3177 3469 3470 3615 3990 3832 3780 3749, דער הויפּטטרעפּפּער מיט 150000 גולדען פּיל אין ס׳ 510 נר׳ 12, דער 2-טע מיט 20000 גול׳ אין ס׳ 2019 נר׳ 16 אונד דער 3-טע טרעפּפּער מיט 10000 גולד, אין ס׳ 2853 נר׳ 7.

נ ע ש ע פּ ט ס ב ע ר י כ ט.

נעטשידע־נעשעפּט. וויצען וואַ נעפּפּען וועגען צו מאַרקטע גגעראַטען, דיא קוידפּלוסס וואַר נוט, 10000 מטרצ. וואַדרען פּערפּיפּט. —

ו י י צ ע ן. טהייס: 1000 מעטער׳ 80 קילאָגראַמס 8.95 גולד. — 200 מעטערצעגנט׳ 80 קילאָ „ 8.921 גולדען 100 מעטער = צענטנער 79.5 קילאָ. 8.90 גולדען. — 100 מעטער־צענטנער 79.3 קילאָגראַם 8.90 גולדע 100 מטצ׳ 78,5 ס׳ „ 8.71½ גול׳ 300 מטרצ׳ 78, ס׳ 8.80 גול, וויסענבורגער 750 מעטערצ 77.3 קילאָ 8.75 גולדען, באַשקאַר 100 מעטערצענט. 77 קילאָ 8.70 גולד. — (אללעס פּער 3 מאָנאַטס.)

דאַפּער. 6,40—7, גול. פּער קאַסטע.

טערמינגעשעפּט. וויצען פּער פּרוטיאַדר 8.27 8.29 גולד. האַפּער פּער פּרוטיאַדר 6,54—6.56 גול. קוקורוזען פּער מאַיטיגע 1886, 5,63—5,65 גולד.

פּרעסבורגער שלאַכטפּיעהמאַרקט. דער אויפטריעב אין דעם פּרעסבורגער פּיעהמאַרקט אַם 1. ד. מ. בעטרוג 1591 שטיק. דאַאַן וואַרען 1496 אינגאַרישע, 213 דייטשע אונד 25 גאַליציע. — דיא פּרייזע וואַרען: אינגאַרישע 48.— 60.50 גולד. דייטשע 50—59,50 גולד. אונד גאַליציע — גול. (אללעס פּער 100 קילאָ.)

ו י ע נ נ ע ר ש ל אַ כ ט פּ י ע המ אַ ר ק ט. דער אויפטריעב אין דעם וויענער שלאַכט־פּיעהמאַרקט אַם 1-טען ד. מ. בעטרוג 2121 שטיק. דאַאַן וואַרען 851 אינגאַרישע, 483 אַלגיטישע אונד 787 דייטשע. דיא פּרייזען שטעללטען זיך פּער 100 קילאָגראַמס: אינגאַרישע מאַסטע אָכסען 48—58.50 גולד. אַלגיטישע —48. —54, גולד. אונד דייטשע 50 — 60 גולד. —

דער־אַנטוואָרטליכער רעדאַקטאָר:

מ. סאַבאָלטשי

שול־נאַכריכט.

דיא זיך נייערער צייט דער אַן פּעפּנטריכען נינגאַרען שטרערגדען יידישען יוגגעד אין דען יעצ־גגעלעגטען הונדערטיסטע פּעראַלאַסטען דען פאַר־שטאַנד דער אַרטהאַראַקסען אויראַטיטשען גגעמיינ־בע יידישע האַנדערסשולע פאַם 1. מאַי ד. י. אַנגע־פאַנגען זיך אינע פאַרבעריטיגגסקלאַסטע צו ער־ווייטערן. ווילכע דען צוויעקק האַט אים אלטער אונד ווייסען פאַרגעריקקטע יגגלינגע, וואַהרענד דער זאַמטערמאַנאַט אין דען קאַמטערצעללען (קיסמאַנגישען) לערהרגעגגשטאַנדען אים הערבאַ־אישען אונד אין דער פּראַנצאַישען שפּראַכע אין דעם מאַסע פאַרגוטגערייטען, דאַס זיא מיט בעגיגן דעם נאַכסטען שוליאָהרעס (1. סעפּטעמבער) בע־ריישט אין דיא 2-טע קאַמטערצאַלקלאַסטע אינגרע־טען קאָנגען. — אַנטעלרגגען צום אינטרישטע אין דיעזע שולע זינד בין לאַנגסטענס 1. אפּריל אין דען גגעמיינדע־נאַטאַר, הערדען ו י ל ד ע ל ס ג ר י־פּ ע ל ד, שלאַסטרגגאַסטע נר. 30 צו רוכטען, דער אויך אין אללע דיא האַנדערסשולע בעטרעפּ־פּענדען אנפּראַגען גגעגיע אויסקונפט ערטהיילט.

דאַס גגעפּרגגע אונד וויקטואַלען־קאַמטיס־סיאָנסהויז דער פירמא:

JAKOB KOHN & SOHN, BUDAPEET,
Comptoir: Tabakgasse 6.

בעוואַרגט דען קאַמטיסיאָנגעללען אין אונד פּער־כויף פאָן גגעפּרגגע אייער בישטער, לאַטטגפּפּעלן, ווילל אונד צוויגגעגגע, זיך מאַכען גלייכגיטיג אללע דיעגגיגען אויפטרקומאַ. דעגגען דיא מאַנדיכפיט זיך מיט דעם אינהיפּפּ גגענאַנגטער אַרטיקעל צו בעפּאַסטען, גגעבאַטען איזט, אונד הופּפאָן צו פּער־שאַנדלען. — אויסגיגפּפּ ערגעראַ אט יעדערען בע־דיטיללונגסט ערטהיילט.

פּנפּצין פּראָצענט בילליגער

זא לאַנגע דיא לאַנדערען דויערט, גע־בען ווייר פאָן הויטע אונד ווייזע גראַסע, דיקקע, בריטטע, אינפּערוויסטליכע

פּפערדעדעקען

100 צטטט. לאַנג, 130 צטטט. בריט פּל. 1.50 פּער שטיקק דויעלבען האַנדסיטמ פּל. 1.80, בורעטווירגגעפּטערקקע, א פּל. —.3, גגלבלאַאַרוגג פּיאַלטערדעק־רען א פּל. 2.60 הערטשאַפּפּטערקקען א פּל. —.3, פּלאַנגגלדערקקען א פּל. 6 אונד זינד אויטשליעלד צו האַבען אין דעם ק. ק. לאַנ־דגגלגגיכליך פּראַאַקלילטשען

Universal-Versandt-Bureau
Wien, Ottakring 140.
Filiale: I., Rotethurmstrasse Nr. 5.

פּערזענדונג גגען באַאַר אדער נאַכנאַהמע.

וואַרגגונג: אַאַר שטייגגערלאַאַסטען אונד מאַרגע־שטייגגדען אנקונדיגגונגען, ווירד דאַס פּ. ט. פּובליקום גגעוואַרנט.

קלאַסאָהן אנטאַל

בודאַפּעסט, IV. בעצ. קראָנפּרינצנגאַסע נר׳ 9.

עמפּפּעהלט זיך צור שגעפרטיגגונג אנפּערטיגגונג אַאַן אללען נאַטטגגען

שטאַמפּיליען מיט דאַטום

פּור גגעמיגדען, דאַבבגגער, מאַטרקולפּפּיה־דער, שולען, נאַטאַרען אונד פּרייוואַטען.

זעלבסטבעפּייכטגגגס־מאַשיגגען

מיט דאַטום

וויגגעלאַגגישטפּען, שטגגגאַרטגגען, זא אויך האַבערוק־וויגגעלפּרעסען, ווערדען בילליגגסט אנגעפּערטיגגט.

KLASSOHN ANTAL : אדרעסע
Budapest, IV. Kronprinzgasse 9.

איממער אונד עוויג

פּון דויערהאַפט אונד בלייבענד וויא

עכטעס 13-לאָטהיגעס זילבער

איזט מיין אין דער נאַטצען וועלט בערהמטעס עכטעס האַראַטער ברוטטאַגגא־זילבער־עסטפּעטעס. ווערכעס אין יעדעס פּרייוואַטהויז אונד בייא קלייגעס אינזעלה צו דעמעדגען בוילדגסטען אַאַכטקפּפּיוויז נעבען אלס דען קוידפּלוטען, דיא אים טוטיגגד גגלדיג אינגקוטען: ווער האַאַן אים פּיגט גולדען אינגקוטפּט.

בעקאַממט אומזאַנסט

נאַך אינגע פּראַטטפּאַרל פּערזיגדטען בראַזיקאַרט.

פּרייזפּערצייכגיס דער אַרטיקעל:

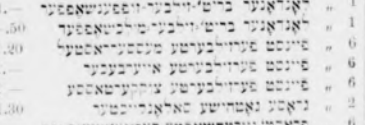

עכט

6	שטיק לאַנגאַגגע בריט־זילבער־טאַפּעלמעסער	1.50
6	לאַנגעגגע בריט־זילבער־עסגאַבעלן	1.50
6	לאַנגאַגגע בריטזילבער־שפּייזלאַפּפּעל	1.20
6	לאַנגאַגגע בעטטע־זילבער־לאַפּפּעלאַפּפּעל	.60
1	לאַנגאַגגע בריט־זילבער־וויפּפּעלטאַפּפּעל	1.—
1	לאַנגאַגגע בריט־זילבער־מילכטאַפּפּעל	.50
6	פּיגגסט פּערזילבערטע מעסגגרלאַפּפּעל	1.20
6	פּיגגסט פּערזילבערטע אייערבעכער	1.—
6	פּיגגסט פּערזילבערטע פּערלמוטטאַפּפּעל	1.—
2	נאַכט נאַטטיגע מאַלגגיטטער	1.30
6	פּראַכט וויטטהאַפּפּעל־פּערזיגגטשטעגגג

איף דעם בערלינער קאנגרעסס אים יאהרע 1878 דורך דאממלבוכ א�טראלישע מאכט איסגע־שפראכען יאהרען, רומאניען פערשפראך דיעזע פערלאנגען נאכצוקאמען, דא עס זאגסט זיינע זעלבסשטאנדיגקייט איף דעם שפעל״ געוועזט האבען, שטעלטע יעדאך דיא בערוגונג, דאס עס דיא יודען נוכט איף איינמאל, זאנדערן נאך איינד נאך עמאנציפירט, זיטדעם דיא 7 יאהרע פערפראס־סען עמאנציפירט אבער יאהרען זיטדעם — 67, זאגע זיבע גאנזע דעצענניען זיטדעם — ווידען, דער לעטצטע פאלל, דאס איין יודע עמאנציפירט יואר־דע געשאה אים יאהרע 1883, זיטדעם יואהרען דאמט זיבע לעבענס־מאנציפאציאנס־געזעצע דער יודען צוריקגע־ווארפען, דיא הונדערטטייזענדע נוכטעמאנצי־פירטען יודען אבער בעפינדען זיך אין איינער לאגע, דאס זיך איהרע גאנט ערבארמען מאנגל! הערר בראצאני (רומאנישער מיניסטערפראזידענט) לאכט זיך אנס פיסטען דארובער, יוא ער דיא גראס־מאכטע צום גאנדען דאלט, דענן ער עמאנציפירט יא דיא יודען — זא יוא ער עס פערשפראכען — נאך אנדרע. אינטער דען 67 עמאנציפי־רטען יודען בעפינדען זיך 19 באנקיערס, 19 הייפלטע, 9 אדוואקאטען, 6 גרונדבעזיטצער, 3 ארצטע, 3 אפאטהעקער, 1 אנגיסטריעלער, 2 פרוויאטע, 2 הארוויעקער, 1 אנגיעריזאטספראפעסאר אונד 1 באמבאסטע. אין אינעם לאנדע יוא אינע פיע־טערלילאן יודען יואהנגען! — דיא דעראצאן) אונטערעססאנט איזט אויך דיא שטאטיסטיק איבער דיא גרעדיט־אונד פערלאנגען אים פערלאדט־נוסס צו דען נוסטודען. פאס יאהרע 1870 בין 1894 איבערהיטעגט בי״א דער נוסטיריטען בעפאלקערונג דיא גאהל דער שטערבעפאלע יוא דער געבור־טען אים 30,318, יואהרענד בי״א דער יודישען בע־פאלקערונג אין דעמזעלבען צייטראום דיא צאהל דער געבורטען אים 28,697 גראסער יואר, אלס דיא דער שטאר־בעפאלע.

״ (אייגע פערגאנגענהייט) איף דיא יודענ־קולטוס מינגסטערס (ערס) איף דיא יודענ־פאלס אין אינס גרעיסטען אנפראגען אין אנגע־לעגענהייטען דער גיעדרענונג דעס אונגא־רישען קולטוסמיניסטערס בעצוגלוך דעס שרייבענס איבער גיעזעצע אם זאמסטאג אונד פיעזטאג אין דען מיטטעלשולען (גימנאזיען, רעאלשולען, אונד האנדעלסשולען) אנשויאונג אונד דיעזע שטעלונג אין דער אין דיעזע שטעלונג אין דער אין אנדערע לאנדע אין אלגעמיינען אונד אין אנדערע אונד שטרענ־גע גלייכגעזטאטזונגען זו בעאכטען דאבע, יוא דיא אנדערען יודען, יא עשיא יוא דער פאס־הארישע גיסטליכע נאך גאנץ אנדערען לעבענס־לעבען, אלס דער גאליזישע קאטהאליקע. דיא הערען, יועלכע פאנז בעריפען זינד, דען קולטוס־מיניסטער אין אייגע־טרען, מאכטען זעהר יואהל דאראן מהן, דענ־זעלבען דארוף אויסמערקזאם צו מאכען, דאס דער יודישע שטאאט „אין דאנזייט פאן פרעמדען, אין הייליגע פאלל, ממלכת כהנים ווי כדוש שמות יט טו״) יוא איבר דאס דער לעטצטע יודישע ארבייטער דיעזעלבען דעלייגאנטענזטע צו בעאכטען דאס. יוא דער גרעסטע יודישע אלגעמיינע אנגעלעגענהייט אין אונגארן אים יאהרע 1888 ערשיע־נען איז אין דיעזעם בוכע יודישע 150 זאלל אייגע שטעדטע פארגאמען, נאך וועלכען „דאס פער־געסען נוכטיריטשען אנגעהייליגען בליעבט פיר דיא יודען אייגע אויסגעזאגטע הייליגע הארדונג איזט. דארוף וועלל ער פאר דעם רוכטער שיאיקען.

״ענליך יואבען שפאטער האט הארלוזע אין אייגעם אנדערען בוכע יוועדער אייגע שטעלל־ונגטרעקטע. דיא יואגאדוך נאך גנוטעטצלוכער איזט, וויל דיא וועלבסט דיא גליינגסטען אימשטאנדע ביי״א דער אבשטאמטונג הארענייא ערצאהלט. יוא זיך דיא דאביי״א בעפינדליכען פריוואגען בעגעגמען מוסטען, דען וגגענסשפרוך (כרכה), דען דער שיחט שפרוכט, יוא דאס מעסער גיפרופען יוורד, אב עס רייגע שארטע (פגיעה) האט, איבר דיא יוד שאב־טער צום שרוסטר בעטע״. איבר בעייערט, דאסס ער נוכט אללע מאגע אין יואהרעם אפפער בריג־גען מאגן.

דיעזע צוייא בוכער זינד אבער דאס „ספר הקדושים״ פאן יי״ט אל איבר דער „יוהר״ דער שאן אין 270 אי״לאגען ערשיענען איזט. איבר נאך אים יאהרע 1880 אין פרשעמיסל גערוקקט יואר־דען איזט.

איים דעם בוכע דעם דר. יאזעף קאפפ.

VII.

„דאס בלוטרי טואל דער יודען״ דיעזע אבערשרופט פיהרט אייגע אבהאנדלונג פאן דארלונגס „טאלמודדען״. דא יודד דיא רעגעלעב־טע אבשלאכטונג פאן בריסטען, דיא נעווינגונג דעס בלוטעס, דיא פערטשונג דעסולבען מיט דעם פסחיוויין אדער מיט דעם טייגע דער מצות בעדיי־טעט, איבר דאס אללעס אלס ריטועללע הארלונג. אלס בעשטאנדטהייל דעס גאטטעסדיענסטעס, בע־זוגנעדעס צו פסחצייט, דארשגעשטללט. ער בע־רופט זיך דארביי יעדאך נור איף געשטארבענס־סע, וועלכע דורך דיא פאלטער עדפערסס יודדען דען זאללען; איף פראצעסמאקטען דיא נוכט צו פיגדען זינד: איף אלטע געשיכטסבוכער. דיא פאן גייסטער־בעשוויאונגען, הערקענגראצעסען, פאן יודדערן דיא מיט גאטטעסדיענס, איבר פאן באזעס שפרוך, דער מיט דעם טיפעדם הופע פערבוכט יואדדען, פאן לוגדווידערן איבר געשפענסטערן, איבר זאגוי־טער בעריכטען. אין הערבארשען בוכערן האט דארלונג בין דארון „נוכטס זוכעדעס איבער דען ריטעללען מארד״ געפונדען, יוא ער דארט ערכנסט געשטאנדן.

נאך אים זולבען יאהרע אבער האט ער זיך איינעם אנדערען בעגאנגען, איבר אין דעם (פאן מנים שאן פרידער גרבראכטען) בריעפע אן אנדר זאגטע דארונג, דאסס ער אין בוך בעזוגטע, יולל־בעם דורך אין ערזוארעטשעם איבערגעדעמטן דעם מאזעס מאנטעפאיע אים יאהרע 1888 ערשיע־נען איז, אין דעמעם בוכע יודשע 150 זאלל איינע שטעללע פארגאמען, נאך וועלכער „דאס פער־געסען נוכטיריטשען אנגעהייליגען בליעבט פיר דיא יודען אייגע איבערגעדעמטע הייליגע הארדונג איזט. דארוף וועלל ער פאר דעם רוכטער שיאיקען.

״ענליך יואבען שפאטער האט הארלוזע אין אייגעם אנדערען בוכע יוועדער אייגע שטעללע ענטוועדעקט. דיא יואגאדוך נאך ענטוועטצלוכער איזט, וויל דיא וועלבסט דיא גליינגסטען אימשטאנדע ביי״א דער אבשטאמטונג הארענייא ערצאהלט. יוא זיך דיא דאביי״א בעפינדליכען פריוואגען בעגעגמען מוסטען, דען וגגענסשפרוך (כרכה), דען דער שיחט שפרוכט, יוא דאס מעסער גיפרופען יוורד, אב עס רייגע שארטע (פגיעה) האט, איבר דיא יוד שאב־טער צום שרוסטר בעטע״. איבר בעייערט, דאסס ער נוכט אללע מאגע אין יואהרעם אפפער בריג־גען מאגן.

דיעזע צוייא בוכער זינד אבער דאס „ספר הקדושים״ פאן יי״ט אל איבר דער „יוהר״ דער שאן אין 270 אי״לאגען ערשיענען איזט. איבר נאך אים יאהרע 1880 אין פרשעמיסל גערוקקט יואר־דען איזט.

12 טען דעצעמבער 1885 דארטעט פערארדענונג ער־לאססען, לויט יועלבער ערסטעם, יונגע עלטערן, דיא איהרע קינדער פאס שרייבען איבר צייבנען אם זאמסטאג אונד פיערטאג אין דען מיטטעלשולען צו בעפרייען יונגען, זיך דורך דען דירעקטאר איבר אבערדירעקטאר דער בעטרעפענדען שולע אן איהן, דען מיניסטער צו יועדען דאבען, צוייטענס דאס דער מיניסטער דיעזע ערלייבנים נור איים נאהמסוויזע, צ. ב. דען קינדערן פאן דאבבענערן אדער זאלבען שולען, דיא פיר דיא לייפבאהן דעס דאבבענערס זיך פארבעריטען עדטהיילען יואר־דע, דער הערר קולטוסמיניסטער איזט אפפענבאר פאן פארשיען שטארפגעטע אינסטרוקציאנען דאס דער יודישע דאבבענער אנדערע אונד שטרענ־גערע גלייבענסאנזיכטען זו בעאכטען דאבע, יוא דיא אנדערען יודען, יא עשיא יוא דער דאס־הארישע גיסטליכע נאך גאנץ אנדערען לעבענס לעבען. אדס דער גרייא־גליכע קאטהאליקע. דיא הערען, יועלבע דאבע בעריפען זינד, דען קולטוס־מיניסטער אין אונגארן אנגעלעגענהייטען צו אייגע־טרען, מאכטען זעהר יואהל דאראן מהן, דענ־זעלבען דארוף אויסמערקזאם צו מאכען, דאס דער יודישע שטאאט „אין דאנזייט פאן פרעמדען, אין הייליגע פאלל, ממלכת כהנים ווי כדוש שמות יט טו״) יוא איבר דאס דער לעטצטע יודישע ארבייטער דיעזעלבען דעלייגאנטענזטע צו בעאכטען דאס. יוא דער גרעסטע יודישע אלגעמיינע אנגעלעגענהייט אין אונגארן אים יאהרע 1888 ערשיע־נען איז, אין דעמעם בוכע יודשע 150 זאלל אייגע שטעללע פארגאמען, נאך וועלכער „דאס פער־געסען נוכטיריטשען אנגעהייליגען בליעבט פיר דיא יודען אייגע איבערגעדעמטע הייליגע הארדונג איזט. דארוף וועלל ער פאר דעם רוכטער שיאיקען.

״ענליך יואבען שפאטער האט הארלוזע אין אייגעם אנדערען בוכע יוועדער אייגע שטעללע ענטוועדעקט. דיא יואגאדוך נאך ענטוועטצלוכער איזט, וויל דיא וועלבסט דיא גליינגסטען אימשטאנדע ביי״א דער אבשטאמטונג הארענייא ערצאהלט. יוא זיך דיא דאביי״א בעפינדליכען פריוואגען בעגעגמען מוסטען, דען וגגענסשפרוך (כרכה), דען דער שיחט שפרוכט, יוא דאס מעסער גיפרופען יוורד, אב עס רייגע שארטע (פגיעה) האט, איבר דיא יוד שאב־טער צום שרוסטר בעטע״. איבר בעייערט, דאסס ער נוכט אללע מאגע אין יואהרעם אפפער בריג־גען מאגן.

דיעזע צוייא בוכער זינד אבער דאס „ספר הקדושים״ פאן יי״ט אל איבר דער „יוהר״ דער שאן אין 270 אי״לאגען ערשיענען איזט. איבר נאך אים יאהרע 1880 אין פרשעמיסל גערוקקט יואר־דען איזט.

דיא מארטירער,

אים דען ערזעבנטסען דער פראגע יודען.

(18 פרעדזעטצונג.)

אלס יואלשע ער דיא ערזאנגענגען דער פרעגאנ־גענען מאגע אין אייגען פרוכט אנגעדריהט, פיהר זיך דער הארזע אנדער דיא שטרענג, שלאפס זיי־נען דיא אייגען אונד בענגאן דאנן:

„אלס דער האנגעטצטע אן מיר פאראיבער דאס, דער איך נון אייגאם אונד פערלאססן אויף דער וועלט שטאנד, איבר מיינע אייגענע לייבען אונד האפפנונג מיר נוריכטס אונד אין דיא הארזע אייגעם אנדערען גלאנבען דאס, דא איבערדאס מיך אין אייגענגאדעס גנאדע פרעדענ־גען, יוא דיא דאס פאן אייגענגאדעס גנאדע אונד דיא שטארק גלאנבען איך דיא שטאדט, דעגען אונד אנדערען אנגעגעבען יוורדען, איך ווייסעדעגען אייגע פרייזלוכיג אונד בארד האפפנונג זיך דארוים אין דעבעסערדאשיכס גנאדענגעבען, דעס, דען פאלגען איך נוכט אבזאגה, דיא אבער אין איהרע גאנ־גען פרייזלוכיג פאר מיר הינגאפפען. אלס דאס מאר־כען מיר אייגען פאגען שרייבען אין בעקענטניס אב־לעגען, אין בעקענטניס, ווערדעס איך מיר אייגעם אב־ציאגען, דאס דען אבשטאנד צווישען אונז בוריכען ווערדע־ען דערפאשרשען דעס אונד מיר אונז בוריכ אייגע בארד הארזע אנדערע אונגלייכליגע אונגאנגען ווערדען, דעס אנדערען אנגעגעבען אונד אין אייגע אנדערע אנגעגעבען אונד אין אייגע אנדערע אנגעגעבען אונד אין אייגע אנדערע

אים אבגעאַרדנעטענהייט

געשטאַרטעט זיך דיא דעבאַטע איבער דאס נייע מוניציפאַלגעזעטץ עבענזא לאַנגווייליג אלס לאַנגווילי. איינע עכטע אונד העכטע פערבעסערונג דער קאַמיטאַטס־וויטשאַפט — דאס האט דער מיניסטער־פּראַזידענט זעלבסט איינגעשטאַנדען — איזט דאס נייע געזעטץ נעכט, דאסזעלבע בעציעהונגס פאַרליזיג זאַפיעל, דען שייר־פּונקט דער מאַכט אים קאַמיטאַט אים דען האַנדען דער פּעלקס קלייגען טראַגענען, אין דיא האַנד דעם פאַן דער רעגיערונג. ערנאַנגסטען אָבערגעשאַנגען צו לעגען. דיעגיגען שטרייטען זיך נאַטירליך דיא רעגיערונגס־פּרינציפּיען מיט אַלדער מאַכט בעוואַרדעס איזט עס דיא איבערסטרענגע, דיא גאַר דיא אַלטע קאַמיטאַטס־וויטשאַפט ווייטער אייפערזיכטיג וויגשט.

אין דער וויגשלוטש דער רעדען וואַרען דיא געסטרינגען פאַן נייטשפּרעכערען בעטרעפענדען פראַגען פּילסרים איינע וואַהרע עראַהלונג. פילסקי טראַכטעט דאס זיין דאַמיט, דאס דיא הערען אבגעוועשאַנען אס עגדע איך אינגאַרן זינגד, אונד פערמוטהליך אים קיין האַאר בעסער זיין ווערען, אלס דיא בוזוקרינגען מאַכטאַבער, דער אונגאַר שפּעלט שאַראַן, האַרט גערן מוזיק, מרינכט נוטען ווייט, אבער נאַכשיגן וואס דיא שטוהלרינגער מאַכען, אבער דיא אַרדונג וואַכען דאס ווערדען וואַהרשיינליך איך דיא אבערגע שאַנגע נעכט טהון. דיא דעבאַטע דויפּטע זיך מעהרערע וואַכען הינצעהען, דער גזעזעטענטוואורף ווירד נאַטירליך אנגענאַמען ווערדען.

פערשיעדענע נייאיגקייטען.

* (אַיים יריש לים) אינזער פערעהרטער בערליכער שטאַטמער אין דער הויפּטשטאַדט דער ר. מ. קרייז שלעדט אין אינעם לאַנגען שרייבען דיא גרענצענלאָזע פרייהייט, וועלכע דיא אנקנפּט דער אים אינגאַרן געזעגדעטען הונגדערט זאַקקע מעהר אין דער אַסטער אונגאַרישען געשיכטע הערפאַנגעריפען האט. דיא נאַטיליינדען בריעדער אונד לאַנדסלייטע פּראַגשטאַטען דען דיא מאַסבאַרע וגרזינג טראַגענע דען וואַגעלען אינען פאַרטלייכען טראַגשפּאַנג אונד זגנגסטען דיא ערדען שפּענדער. אין ערסטער הייטע אבער זיינע עהרלוזיגקייט, דען הערען אבערהאַבענער פאַן פּרעסבורג, דער אַלס נשיא הכולל, אַלס אבערסטער פּרעזידענט דער פיר דאס הילגע לאַנד אין אונגאַרן געזאַמטלעטען שפּענדען, דיא זגנדונג בעזיערקשטעלליגט האט, באַלד שטעלליגט עס זיך אבער הערייס. דיא זעגנע הונדערט זאַקקע מעהל זגנד, וועגן דזעזע אינטער מעהר אלס 1000 הונגערנדען פערטהיילט ווערדען זאַלען. — הערר קרייז אלס סעקרעטאַר דער אסטערייכישען אינגאַרישען אינעגעמיגדע אין יידישרים ריכטעט אן אינן דעקאַרד דיא דרינגענדע בוטטע דען בריעדערן אין אונגאַרן אנס הערצ צו לעגען, דער הונגערנדען אונד דאַרבענדען בריעדער אין דער הייליגען שטאַדט צו גדענקענען אונד הענגערבען מילדטהאַטיגע שפּענדען דיא דרינגענדע בוטטע דען בריעדערן אין גאַטיראַלען אונד אין גלייכען אַלס אין גלד באַלדיגאַרד צוזאַמען צו לאַסטען. הערר קרייז ערזאַהלט בייא דעזעזר גלעגענהייט, דאס דער נשיא הכולל פאַן וואַרשיא, דער אבערגער פאַן פעטר קאַי־ר, אלדעד וואַכס, 550 זאַקקע מעהל אונד 300 זאַקקע פּיזאָלען אין דיא רוסשיש גגעמיגדע אין ערזאַלעס גגעשקקט האט. אונד דאס דערזעלבע נאַך פסח פערזאַנלוך נאַך ירושלים קאַמען אונד 29 טויזענד רוסער מיטברינגען דורך 10,000 רובעל פאַן אינעם אינגעגאַנגס זיין וואַרשען אין אַלגעמיין שפּענדען אין 10,000 דיא דער פערדענגספּאַרטע לאַבענער ווערכסס נעזאַמטעלט האט) וועלכע סוממע צוי אייפהיטונג פאַן הונגערן פיר אַרמע רוסשיש ווייב הונגען ווירד. — דער בריעף דעס הערען קרייז ענטהאַלט אין אינע האַאַרטער עסאַמענען בעשרייבונג אינער פאַן אים אינטערנאַמענען ווייב נאַך דער יידישען מאַלאַנע „פּתח תקוה“ דיא ווייב אבער, דיא דער בריעף אינן ערסטן הייטע מוטטאַ צוגעגעבען אינן, ערסטן אין דער נאַכטען נומטער פּראַגען פעגטלינגען.

* (דיא סעגענדונגען קינדער) ריכטעטע אן אַמטליכע געטיגדע־פאַרשטעהונגען דיא אייפאַרדערונגען, דיך אינער אין אנגעזעגענהייט דער יידישען מאַטריליפּהונגען אין דען קרטוסטיגסטער צו ריכטענדען אינגאַבע אנגעשטעפען. דיא בעטרעפענדע אינגאַבע בעטעט דער מיניסטער מאַנע דיא בעזאַרגען אינזען, שטעגונג דאַרויף צו אבטען, דאס נור אַרבע פערוואַנען צוי מאַטריקעלפּהרונג צוגעלאַסען ווערדען דיא בערטיגטע אינגבע פאַהיגטע דאַבבינאַטס־שטעלע (מורה צדק) זגנ. נוטט אבער ווערד־ענגאַגסלערדער אדער נאַך אינפאַבער פאַלקסשולערדער.

*) זגנדונגע פאַן מעהל, דאַן, ווייצען, פּיזאָלען אונד דערגלייכען אינגעגאַנגס זאַראַהל דער אינגאַבע רייך (נאַכאַ פערזאַנאַסס 26), אלס אויך דער סומאַן לאַסטעלע (דאַנזגנאַסס 1) דיא ווראַאיאַן.

אַלליעטאַן.

דיא אויפגעקלאַרטען

(51-אַרטיקעלען.)

„איהרע גזעזכגעבונג מאַכען אין מיר דיא פערמוטונג יעגע, דאס איהרע מיטטעל אינע ווייזן זאַר. אין דיזען פאַלל זגר דיא זיהל פאַן גערגיר. אונד עס שטעהט איהרען איגענרעכטיגע נוכסאַ אים זגנע. איהרע ערסטע אויפגאַבע מוס עס דאַהער זיין, דאס נעהמענס איהרע גלייכע צו גגשטעלען.“

פיל אַנגאַבעהרטעט זיך פאַן דען דאַבגעגער. ער קערהרט אין דיזען נאַסטאַן צוריק אין דער אבזיכט, זאַ־פאַרט נאַך בערלין צו ריזען. אים אָפּפען מיט דיזעם אַרגיים צו שטרעבען. פיל האַפּט פאַן האַבגיר אים דיזעם אַרגיים אַן דער פאַן איהם בעאַבזיכטיגטען ריזיגט נאַך דער שטאַרט אים דרען מיטטהיילונג נעמאַכט אונד דען נאַסטאַן אַן וועלכען ער וואַרזגע נעהמען ווילדען, ווילכע דיזע אבגעגעבען ווערדען. דיזעלבע לייטעט:

„ריזיגן זאַאַרט נאַך פּראַגען. אים נאַסטאַאַן צור „שטאַרט אַאַ“ ריזאַרטעט דיך דיא פיריטען פאַן מאַנגט. וועטטגאַ. וועלכע דיר וויכטיגע אויטטלעגען צו געטהיילען בעריגט איהם. סעלבגעגיג.“

פיל צוויפעלטעט נוכט אינען אינגעגלייכען. דאס ער אין פּראַגען אינבער דאס נעהמיגען דיזער אבטטאַמטונג אויסקלאַרונג ערוואַרטען זאַלען. ווער וואַר דיזער פיריטען פאַן מאַנטעגטעטגאַ, דעגען נאַמען ער נאַך נגעמאַלס האַטטע נגעגען נגדראַגט? וואַר דיא פערטטעהונג דעס וואַבגיגעגס אויגיג. אַלדגע עטוגא דיא פיריטען דיזע מוטטעגי זיין?

XIX.

פיל דיזע מאַן אונד נאַכט, אונד אלס ער אין פּראַגען אונדאַס אונד אין דעם נאַסטאַאַ צור „שטאַרט דאַס“ נאַך דער פיריטען פאַן מאַנטעגטעגטגאַ פּראַגטע, וואַרזגע אים אין בריעף אבגעדזיכט. אין וועלכעם הערר פיל וויילאַנד ערזגע וואַרזגע, דיא פיריטען צו ריזאַרטען. דא דיזעלבע דורך אינזאַלטען וואַר פערהגדערטע וואַרזגע, זיך צור בעטטע מטטעגען צוגעגזגדען.

פיל וואַר נאַך נגע אין אגאַלען נעריגגע, אונד ער בענוטגטע דיא נעלעגע נגרטגע, פּראַגען, דיא פעלל אַלגע־שטאַרטע קגגגען צו ריזען.

מאַן מוס עס לייב נעריגגען, גלייך אַס ריטטען מאַנען, דאַס שאַגע פּלאַרגען דאַלדער פיריטען. הערצאַגגע פּראַלרגיכיגע לייגגע אונבער דען פיריטען נוכט אַלדעגבייטען שטראַטטען, דיא דיא נעזאַלטען שטיגגטיגע הען, צוגיגלייך אינטערבאַגען מאַן אַגגעגס פּרייען פּראַטטע, דער מוס דענגאַלען אונד צוגלייכען וועגגטאַלען נעטטקקט אגיס. דיא פיריטהיילע דער שטאַרט, דאַגגטטע דיא אַלטטאַרט מוס דען מיטטען פּאַלאַטטען, לייגען אויף דעס ריכטען אַרגאַגטער, אין פיריטטעל מוס דען באַגאַלנאַטען אונד דעס דיזעגען מיטטטאַלטטע לייגגע אויף דעס לייקען אויטער. זגנגס בריקקען פיהרען אונבער דען אינגע פּלאַטס דיא טאַגגטטען אגיס זאַגגטטען אונד מגאַגגע. דיא אַלטטטען אַלגגעגבייס מוס דיזער אונד פּלאַ־

מאַן מאַגטעגטטטיגע, דעגען נאַטען ער נאַך נגעמאַלס האַטטע נגגגען נגדראַגט? וואַר דיא פיריטטעהונג דעס וואַבגיגעגס אויגיג. אַלדגע עטוגא דיא פיריטטען דיזע מוטטעגי זיין? — —

קוטטבגדען, אינע הוטטטעקקוטטאַדער דער פּאַלדיגגען שטאַרט.

אינגאַבגיגבאַר זגר דיא זאַמטלגגען. דיטט מעדגען זאַהרהגדערטען מאַן פּאַלל אונד פיריטטען מיט פיגגטטען פּרעטטאַרגגס צוזאַמטגגגגטיטטטטאַ דיטטטטאַלאַס־טע. דגרד אינגען לאַנגען, אונבער דען נאַנגען אינגאַלדס אינגקלאַר זגר מאַנגען אינגאַלדס אינגאַלדס אינגאַלדס

(לערנען בארמהערציגקייט פאן דאזיגן!) דעזע איפאדערונג ווערט „ראיי נעים" (דיין: דאס ניס), נאכדם דער „טיים" דאס הערפאראנגעדסט אונד איז. פרוסדיכסט בלאטט ענגלאנדס, אן דאס בריטיש ליבעראלס: אונדעס עס דאס שרעקליכע אן דאזאן הערדשענדע עלענד בערמאנדעלט, אונד דען וואהלטהאטיגקייטסאנשטאלטען דער שטאדט דיא פארצגליך אנגאנזיגסט ארמענאנזיגקייטשטיפטונג דער וועלט אן דאזאן געגענארבעדשטעלט. „פאן דען 60 טויזענד אן דאזאן לעבענדען וועלן — זא הייסט עס אונטער אנדערעם אן דעם ערשאנטען ארטיקעל — בערייטס 11 טויזענד פלעלאנגן מעלד אדער אינזעגער דער אינטערשטיצונג. דאס ווייטע ארמענאמט וואהרדע שאן אים אחדע 9 1/2 געגרינדעט. ווייד אבער אללאהדלך פעריגאפעלט אונד עדוייטערט, זא דאס עס אן דען לעטצטען אחדען געגען 17 טויזענד פפונד שטערלינג (נאהעצו 200,000 גולדען) אחדרך אונטער דען נאהבערוויפפטען גלייכגעגאנגען פערהאלטנס. דיעזע גלעדער וועדען דורך פפרוילינג שפאנדען ציואממענגעבראכט, אחדלך ווערדען פאן דען בייטשטעלדען 15 אנדערע מיטגלידער אן דאס ארמענאמט הינגעוואהלט, וואהדרעד 19 מיטגלידער פאן דען 3 געאיינגטען, געמיינדעפארשטעהונגען געוואהלט ווערדען. 109 הערען אונד 55 דאמען דאבען זיך דער אפאבטע אנטערצאנען. דיא ארמען אפצאבען אונד „אהרך זיא אפט אן דיא דאנע דאמען פערשאמטעם, פערשטעקקטעם עלענד צו ענדרעקען אונד נאך מאנלכיכיט צו לינדערן. עס עקסיסטיר פערנער אינע אנטייטיגע אכטונג פאן „וועלכער סיטטען אים בעטראנג פאן 1 בז 10 פפונד שטערלינג אינזגעהיים ווערדען. דיקצאהלבאר צו 6 פפונד פער וואכע אונד פער שיללינג.*) אין באטע הארט דאס גערד אב אונד בוחדער זיך נו 4 פערצענט דייר אינגעלעגענען סוממע פערלא. דען גענאנגען, זאדאנן עקסיסטירט אין פאנד, אים קאנען אלס לעגיטיגע אינצוכלדיגן: אים פאלי גען אחדע וואהרדען 283 קינדען אין דעזע ווייזע אנגעבראכט, וואבייא דיא עלטערן דאס פארגעשאס סענע גערד דורך וואכענטליכע צאהלונגען פאן דעם לאהנע דעם קינדען ווידערצוצאהלען זא דאס דיעזע זאגען קאנן. קיין אלמאזען ערהאלטען אן דאבען, אונדערע פאנדס ווערדען צור ערגעהונג דער מאר. מען אינסטיטוט פאן נאהמאשינען עטצ. פערווענדעט. דעם. ביא דער אינוואנדערונג וואהרדען אים פאלגען אחדע 351 פערזאנען אונטערשטיצט. אם מיטטען זאלגען מאכען דעם ארמענאמט אבער דיא אינוואנדערער צו דעזען אים פאלגען אחדע לין אים דיישטאנד 250 אינגעוויזענע פאמיליען געקאמטען זינד. 1881 ווארען 9000 פרעמדע ווידען אן לאנדא, דארונטער דיא מיטטען פאסטגאנגען מיטטעל. לאנ" — דיעזע ציינגסם אינגעם פראטע. סטאנטשען בלאטטעם, דאס אינע אינפלאנע פאן אבער אינע פערטעל מיללאן עקסמפלאריען דאס, דיעזע אפפענטליכע הייזיין איז דיא גראנד. ארטיגע וואהלטאטיגקייט דער לאנדאער יודען, גע. דיכט נוכט נור דיעזען, זאנדערן דעם גאנצען יודען. טום צור עהרע, געדיכט אבער איך עגען בריס. דיכטן מאנגערן צור עהרע. דיא עס נוכט שיין, דיא יודישע באהנהערגיגיטיט אלס לייכטערדעס. נאבאהמענערשהעם ביישפיעל הונגעשטעלען. יהנו עדיהן וצדיקו.

יובילאום דער ראיזער-פערדינאנד-נאדבאהן.

דאס יאהר 1825 בלייבט אין דאכסס דענקווירדיגעס: דאמאלס דאס גאנצע שטעפפענזאהן דאס עקסטע לאנדאמאט געבייט, אונד אין אנגלאנד עקסטע מאלע אייגע פאהדע איז דען אייזענבאהנשיעגען דאמיט אונטערגעגאנגען. דאס אנגלישע פאלקאמענס, דיא פאפפענפארען, דיא גלעלדשטען מאכטען זיך לאיבער דיסטע, אונד עקלאהטען עס פיר אין שפעלען.

*) 1 פפונד שטערלינג עקוואלט 20 שיללינג, אין שיללינג 12 פענג, אין פפונד שטערלינג עקוויוולענט דעם ווערטהע פאן 12 גולדען אין אינזערעם גלדע.

(לערנען בארמהערציגקייט פאן אזגן!) דעזע איפאדערונג ווערט „ראיי נעים" (דיין: דאס ניס), נאכדם דער „טיים" דאס הערפאראנגעדסט אונד איז. פרוסדיכסט בלאטט ענגלאנדס, אן דאס בריטיש ליבעראלס: אונדעס עס דאס שרעקליכע אן דאזאן הערדשענדע עלענד בערמאנדעלט, אונד דען וואהלטהאטיגקייטסאנשטאלטען דער שטאדט דיא פארצגליך אנגאנזיגסט ארמענאנזיגקייטשטיפטונג דער וועלט אן דאזאן געגענארבעדשטעלט. „פאן דען 60 טויזענד אן דאזאן לעבענדען וועלן — זא הייסט עס אונטער אנדערעם אן דעם ערשאנטען ארטיקעל — בערייטס 11 טויזענד פלעלאנגן מעלד אדער אינזעגער דער אינטערשטיצונג. דאס ווייטע ארמענאמט וואהרדע שאן אים אחדע 9 1/2 געגרינדעט. ווייד אבער אללאהדלך פעריגאפעלט אונד עדוייטערט, זא דאס עס אן דען לעטצטען אחדען געגען 17 טויזענד פפונד שטערלינג (נאהעצו 200,000 גולדען) אחדרך אונטער דען נאהבערוויפפטען גלייכגעגאנגען פערהאלטנס. דיעזע גלעדער וועדען דורך פפרוילינג שפאנדען ציואממענגעבראכט, אחדלך ווערדען פאן דען בייטשטעלדען 15 אנדערע מיטגלידער אן דאס ארמענאמט הינגעוואהלט, וואהדרעד 19 מיטגלידער פאן דען 3 געאיינגטען, געמיינדעפארשטעהונגען געוואהלט ווערדען. 109 הערען אונד 55 דאמען דאבען זיך דער אפאבטע אנטערצאנען. דיא ארמען אפצאבען אונד „אהרך זיא אפט אן דיא דאנע דאמען פערשאמטעם, פערשטעקקטעם עלענד צו ענדרעקען אונד נאך מאנלכיכיט צו לינדערן. עס עקסיסטיר פערנער אינע אנטייטיגע אכטונג פאן „וועלכער סיטטען אים בעטראנג פאן 1 בז 10 פפונד שטערלינג אינזגעהיים ווערדען. דיקצאהלבאר צו 6 פפונד פער וואכע אונד אין פער שיללינג.*) אין באטע הארט דאס גערד אב אונד בוחדער זיך נו 4 פערצענט דייר אינגעלעגענען סוממע פערלא. דען גענאנגען, זאדאנן עקסיסטירט אין פאנד, אים קאנען אלס לעגיטיגע אינצוכלדיגן: אים פאלי גען אחדע וואהרדען 283 קינדען אין דעזע ווייזע אנגעבראכט, וואבייא דיא עלטערן דאס פארגעשאס סענע גערד דורך וואכענטליכע צאהלונגען פאן דעם לאהנע דעם קינדען ווידערצוצאהלען זא דאס דיעזע זאגען קאנען. קיין אלמאזען ערהאלטען אן דאבען, אונדערע פאנדס ווערדען צור ערגעהונג דער מאר. מען אינסטיטוט פאן נאהמאשינען עטצ. פערווענדעט. דעם. ביא דער אינוואנדערונג וואהרדען אים פאלגען אחדע 351 פערזאנען אונטערשטיצט. אם מיטטען זאלגען מאכען דעם ארמענאמט אבער דיא אינוואנדערער צו דעזען אים פאלגען אחדע לין אים דיישטאנד 250 אינגעוויזענע פאמיליען געקאמטען זינד. 1881 ווארען 9000 פרעמדע ווידען אן לאנדא, דארונטער דיא מיטטען פאסטגאנגען מיטטעל. לאנ" — דיעזע ציינגסם אינגעם פראטע. סטאנטשען בלאטטעם, דאס אינע אינפלאנע פאן אבער אינע פערטעל מיללאן עקסמפלאריען דאס, דיעזע אפפענטליכע הייזיין איז דיא גראנד. ארטיגע וואהלטאטיגקייט דער לאנדאער יודען, גע. דיכט נוכט נור דיעזען, זאנדערן דעם גאנצען יודען. טום צור עהרע, געדיכט אבער איך עגען בריס. דיכטן מאנגערן צור עהרע. דיא עס נוכט שיין, דיא יודישע באהנהערגיגיטיט אלס לייכטערדעס. נאבאהמענערשהעם ביישפיעל הונגעשטעלען. יהנו עדיהן וצדיקו.

*) דיא נאמען דער איינזעלנע רוכטער דאזוגען ווערדען אם אלס שלוסס דער נאכסטען פרוטאגוטטער אונס צו לאפפען ווערדען ווייד פערלאפפענטליכע.

יובילאום דער ראיזער-פערדינאנד-נאדבאהן.

דאס יאהר 1825 בלייבט אין דאכסס דענקווירדיגעס: דאמאלס דאס גאנצע שטעפפענזאהן דאס עקסטע לאנדאמאט געבייט, אונד אין אנגלאנד עקסטע מאלע אייגע פאהדע איז דען אייזענבאהנשיעגען דאמיט אונטערגעגאנגען. דאס אנגלישע פאלקאמענס, דיא פאפפענפארען, דיא גלעלדשטען מאכטען זיך לאיבער דיסטע, אונד עקלאהטען עס פיר אין שפעלען.

דאס נייע נעוויר בעגעוועטץ.

(פארטזעטצונג)

§ 119 פארדעראונגען פר יאהרען, דיא דען ארבייטערן אנגעגעבן דעם בעשטעהענדען פערבאטע קרעדיטס וואהרדען, לאנגען פאן זיטץ דער פאבריקאנטען ווערד איז דעם דעקסטעגע נאך איך מיטטעלסט אייפרעבונג גערעכנט גמאכט ווערדען.

§ 120 פערטראגע. דיא דען בעשטעמטגען דער §§ 118 אונד 119 צוגעזעלליפען, לאבען קיינע פערבינדליכקייט.

גלייכפאלס אינגלעכ זינד זאלכע צוגעשטען דעם פאבריקסבעטריבע אונד דעם ארבייטער ערפאלגט פערלאנגען, יאנאך דעשטעדער וויזען בעראדט פאן בעשטעמטע פערלאפפענטליכ דען בעגעהען אדער אינען טהיל דעם לאהנעס צו אנדערען צוגעקקען אלס צור פערבעס סערונג דעם לאהנעס דער ארבייטער פערוויגדען מ'סטע.

ניכט זא דער וויטרבעגעדע בלייבט דעם שעפפ דעם באנקהויעס ר א ט ה ש י ל ד, מ' אנשל אדער אנזעלם פאן ראטהשילד, קיים פיהר דיא ערסטע ראהאמאטיוע פאן לאנדאן נאך לייטערהיל אן ענגלאנד, זא שיקטע ער שאן וויגען פערטרע. טער לעאפאלד פאן ו ו ר ט ה י מ ש ט ו ן אונד אינגען פראפעפפאר דאהין אים דיא זאכע צו שטרודיר, אונד ביא אחדער ווקקער גרינדעטע ער אינע געזעלשאפט, אם אינע לאהאמאטיוע אויזגבאהן קוער דורך גאנגן אסטערדיך צו ציעהען.

מאן בראכטע דעם פלאגע מיטטייען עגטגע. גען, דער בעדעגנגע פינגאנגמאן אבער זאגטע: וואהרם ואללטע עס אן אסטערדייך גיכט מאגליך זיין, ווען עס אן ענגלאנד מאגליך איז? אך בין אבערצייגט, דאסס דעריגיגע דער בעשטעדר פאן צעהן נ א ר ר ב א ה נ א ר צ ע ן איז, פ ר דיא ציקנפפ ווייטער קרדער געוארם האט.

דיא ערסטע אויזגבאהנגאלאגע יאר דיאיי. גיגע פאן ווען נאך בריגן, אונד פרהטע דען נאמען „נאזער-פערדינאנד נאדבאהן" דיא יאהרדע דאהן בז נאך פ ר א נ ק ר ע ן נאך א ר ע ר ב ע ר ג אן דיא פרייסיש אונד בז אן דיא אינגארישע גרענצע געבייט. —

אינע אכטע האטטע ביא דער גרייזונג 1000 גולדען גגלאפפטעם; הייטע איז דער פרייז 2400 גול. דען. דאבייא ווערען ערדעם אחדע דעזע דייזיגע דען געגאאלט; זא דאס אם אסטערר יכשען פאר לא מעגטע פערלאנגט וואהרדע. דאס דער שטאאט דיא באהן אבלאגן מאגג. ביא דעזען פערהאנדלונגען האטטען דיא אגטיפעטשען אבגעהרדעטע. גע לעגעגהיט, געגען דיא וויגן, אן דערען האגדען דיא מיטטען אקצען זינד, לאגזאגנגען. דאך פערגע בענגס, דער שטאאט האטטע דכע רלדר גיכט אלדע דעגלשאטע ערגעגלט. דיא דיא עגס גאאטען הילע דער לאגדער דעם שטאאטעס אגר דער אקגאגאגדע ערגעגדע וואהרדען זינד.

פעלגע גגעגדען וואהגן אן אחדעם פעטטע פאאטט ערשטטקט וויל זא קגגע וויגע בגגאאטן, אחדע אבערפלגטטגען פאר קטע אגטפפחדען. זא האטטעגע דאאמאדע אן גאלגגען אן מעטגען וויגע; 1,12 גגדדע. אן מעטגען לאדן 32 קד. אן מעטגען האאער 24 קד. אגר ווגדטטע גגגע דיגגגע שאאטטפפגגען קאגגטע מאן זא כגגע אן דען מאגגן בדגגגן.

אן וגגגגען מאגגן וגגד עם 50 אחדע. דאס דיא „לאגגגד-פערדגגאגד-נאדבאהן" ערהאפפגגע וואהדע. דיא דאגגבאהגן אגגגאגדע וגדדען דאגן דאס מאדמאדגע דגגגמאל וגגלדעם דאס אגדה פגאגגגג

דער געלעהרטער אונד גערעכטער פראָפעססאָר פראַנץ דעליטש פון פּעסט־בּודאַפּעסט זאַגלייך איינע בראָשירע, אין וועלכער ער היא ביידען שטעללען אים העבראַאישען טעקסט אנד אין־הרטע, זיא איבערזעטצונג אונד ערקלאַרטע, וואנאך נור יענע ראַהלינג גלייכען שענקען קאָנען, דיא עס — גלייכען וואָלטען.

דעלוטש עוויזט דאנן דיא אינווייסענהייט ראַהלינגס, דער דען איסדרוקס „דס בתולים" מיט „דס בתולות" פערוועכסעלטע, אונד „עס הארץ" פון נכסידען נומס, וואהרענד זיך דעם אימער נור איין יודען בעצייהט, דיא ענטוועדער נכט נאך דען פאַרגעשריעבענען וואהרענען לעבען. (זיהה פרשת משפטים כ"ז).

דיא וואכפּרשאנדענען געבען הערויבער פאָלגענדע ערקלאַרונג: „אין דיעזער שטעללע ווערדען דיא איזראַעליטען שטרעבענד געוואַרנט, וועלכע דאס געוועבע נכט האלטען. איהנען ווירד דער טאד דער אימטה צערקאנגנס (עני חשים כמת) מיט אָפּפענטליכער בעשאמונג: וואָלכען אדמען ווייסט דאס בלוט איס דען וואנגען, וויא דאס בלוט דעם געשלאכטעטען טהערעס פון הינגעגאָסען ווירד. דיא ראַהלינגשע איסלעגונג איזט אים פאַרהאנען פאָלש, ווייל הערגור פאָן אנגעהרינגען דעם ווריטען פאָלקעס דיא הרדע איזט. פאָס שלאכטען פאָן טאכטערן שטעהט קיינע שפּור אין דיעזער שטעללע. דיא שווערליכע מענשען־אָפּפער ראַהלינגס זינד נור געבילדעט זיי. געס גיס טעס. וועגן מאן זאָ איינוויסענע שאפטלך פאַרגעהט, קאָנגטע מאן איס יעדעס געזעטץ דיא אבריגקייט ליכע איס פאַרברינגען צו אייעס פערבעכען הערייסלעזען!

(זיהה פאַרטזעטצונג.)

בריעפע דער רעדאַקציאָן.

הערן נ. פ. אין טאמאשי. איינע פערפאַרדענונג דעס האנדעלסמיניסטעריומס אונטער צאהל 9731 (ראשיט פאָס 1־טען מאי 1875) בעזאגט, דאסס דאס איסטראַטען דעס בשר פליישעס איינציג אונד אללין דאס רעכט דער יידישען געמיינען בילדעט, אונד דארף דיא איסראַאטשע נור פאָן דעם האבבראַטע הייעי עיטאַכטעטער פערוואַלטען געשעהען. איינע געוועבעלעזענע אזט פון דיא איסראַאטשע נכט עפאַרדערליך. איינע ווייטערע פערפאַרדענונג דעס פינאנצמיניסטעריומס אונטער צאהל 27,698 (ראשיט פאָס 1878) בעזאגט, דאס דיא געמיינדע, זיא לאנגע זיא ווערכסס דיא כשר פליישאַיסראַאטשע בעזאָרגען, פאָן דער־ווערכען קיינע איינקאָממענשטייער צו צאהלען בעווינט. ווירד יעדאך דיא איסראַאטשע פאָן עמאנדעס אין פאַכט געגאָממען, זיא אויס דער־זעלבע פערפּפלכטעט, איינקאָממענשטייער דרייטער קלאַסס צו בעצאהלען.

הערן ד. ה. אין עניאַנג. ווענן זיך דער בעטרעפענדע ראַבבינער דער ראַבבינאַטספערוועזער דורך נוטע ציגנעסס אויסוויינען קאָנען, דאס ער בוהער דיא מאַטריקעל דורכאויס אין אָרדנונג געפּהרט, כאָנן ער אייך אין איינע אנדערע געמיינדע אויף דיא שטעללע דעס מאַטריקעלפּהרערס דעפּלקטירען. יעדענפאַלס אבער מוסס הערבער דער מאָמיטאַטס פערוואַלטונגסאויסשוס בעפאַנגט ווערדען, דער איינעס ווירמען אנזוכען דער נוינען געמיינדע עדאר שענקען ווירד, אים פערגינגענס־פאַללע בלייבט דער ווינ צום רעקרוטען אין דען קולטוסמיניסטער אָפּפען.

עהרווירדען ראַבבינער נ. נ. אין ווינא דר פּ־ד אַפּנדען זיא איינע שטעללע, אין וועלכער דיא פאָן דעם גראַסען דר. פאַסטאַר עינטרעלקטע הילטעטראַדע גענען דיא טאַלליאָטה זעהר נאַהע געשטעפּט איזט. אין בערוהמטער הייזיגער אַרט ווירד זיך נאַכסטענס אין דער מעדיצינישען וואַכענשריפט איינעס לאַנגערען אַרטיקעל הערבער אויסלאַסען.

עהרווירדען־אַבבינ.־שו.־פּס. אין שטעטשע. שריבען דיא אַן דען הערען לאַנדעס־ראַבבינער־שטעלפּערטרעטער דר. נ. אדלער אין לאָנדאָן. דיעזע עהרווירדען אזט אין פייער אונד פערוואַנדטשאַפט דעס הערען בראַאָן. אויף דיעזעס וועגע גלאַנגען דיא דאַנן נעווייסס צום צעלע.

הערן ע. נ. ל. אין ווערגיאָן איהר לאָאָ האט 325 פראַנקס געוואַנגען.

הערן א. ש. אין ק. דיא אלטע פּיעצינער נאָטען לאָנגען וויא בייס באַנקהייז מ. וועלטער הויר איינלאָזונג.

הערן א. ש. אין וואַנוועשטע. דיא נגנאַנגטע פערלעזונגס־געוועלטאַאַס. דעקען אדרעעסס אויף איהרען שיין נעוויסס אונגענען אזט, ווירד איהנען וועלכסס אויסקונפט עשהיילען. אבער פערלאַנגען פאָן פּראַנצאַוויש. אונגאַרישען פערזיכערונגס־שטעלס לאָנגטע מאָן אונס אין הויגגען באַנקהייזען קיינע אויסקלאַרונג געבען. אוהנע דיר נכט געבאָגען.

אן דיא הערן פ. ט. אין קאַסאָן. א. צ. אין בענעטאלמאש. ש. ל. אין ה־מאד. מ. ו. אין מאַראַ־אבאָנ. ק. י. אין מוישאַ. מ. ר. אין סאַמאַטאַר: נכט געגאַנגען.

ווייר ערזוכען אינזערע געהרטען פרענטע דאנסען אונד פייענד זיך מיט אהרען צישרייבען דיריעקט אן אינזערע רעדאַקציאָן צו ווענדען.

אונד בטטען ווייר דיא אדרעסס ווייטער וויא פאָלגט אנצעגעבען:

יידישע פעסטער צייטונג

האַכשטראַסע נומער 1. בודאַפּעסט.

Jüdische Pester Zeitung

Hochstrasse Nr. 1, Budapest.

☛ נייא איינטרעטענדע פראַנומעראַנטען ערהאַלטען מיט דער ערסטען נוممער דאס פראַכטפאָלע פראַמיליענבילד „פרייטאָג אבענד".

גראַטיס איינד פראַנקאָ צוגעשיקקט.

פערנער דיא בישהער ערשיענענען פאָרטזעצונגען דער נעגעוואַרטיג פלעסענדען צייטונגס־פאַלליטאַנס. דאס נייע געיער־בענעוועטען ווערדען ווייר זאַמטמטליכען אינזערער אבאָנענטען אינזוגעדען זאַבאַלד דאַסזעלבע אבגעשלאַסען זיין ווירד.

☛ אנפראַגען אבער לאָזע אונד ווערטהאַפּיערע־בעאַנטוואָרטעט דאס באַנקהייז מ. וועלטגער גראַטיס.

געשעפטסבעריכט.

געטרייד־געשעפט, ווייצען וואר געסטערן וועניג צו מארקטע נעבראַכט. דיא קויפלוסט וואר גוט, 10000 מעצ. וואוידען פערקויפט. —

ווייצען, מהיים, 1000 מעצער 79. קילאָגראַמס 8.80 גולדן. — 200 מעצערצענט, 80, קילאָ 8.92½ גולדען 100 מעצער + צענטנער 79.5 קילאָ. 8.90 גולדען. — 100 מעצער־צענטנער 79.3 קילאָגראַמס 8.90 גולדע — 100 מעצ' 78,5 ק. 8.71½ גול. 300 מעצ' 78, ק' 8.80 גול, ווייסענבורגער 750 מעצער 77.3 קילאָ 8,75 גולדען, באַשקאַער 100 מעצערצען. 77. קילאָ 8.70 גולדען. — (אללעס פער 3 מאָנאַטען)

האַפער, 6,40—7, גול. פער מאַסס.

טערמינגעשעפט. ווייצען פער פרייהאַר 8.27—8.29 גולדען. האַפער פער פרייהאַר 6,54—6.56 גול. קוקורוץ פער מאַיזוגי 1886, 5.63—5.65 גולדען.

פעסטער שראַנטפּיעץ־מארקט בייא דעם אַם 4־טען ד. מ. הויר אין פעסט אבגעראַלטענען וואַכענמארקטע וואוידען 1550 שטיק נאָס. אונד 2666 קליין־פיעה צו מארקטע געבראַכט. הערגאָן וואוידען פערקויפט: 50 שטיק שטייער, פער מאַאר אָאָן 80 בוז 200 גולדען. — 908 אָכסען דאס מאַאר אָאָן 180—320 גול 568 קוהען, דאס מאַאר אָאָן 110—200 גול. 357 פעלד־קוהען דאס שטיק אָאָן 90—140 גול. 87 שטיק בייפעל, דאס מאַאר אָאָן 100—190 גול. 703 שטיק קלייגער דאס שטיק אָאָן 8 — 25 גול. 1330 שטיק לעמער דאס מאַאר אָאָן 5 —9. גול. פרייזע פער 100 קילאָ: אָכסען־פלייש 46—50 גולדען. קוה־פלייש —44. —40 גולד. מאַלב־פלייש 55—65 גול. איבר בייפעל־פלייש 38—42, גולד.

דאַטמאַעריונגס אָאָם 3־טען מארץ 1886.

ד ר אָ	80	30	77	26	83
ל ע ט ב ע ר נ	14	83	88	23	49
הערמאַנשטאַדט	62	2	55	74	66

הערויסגעבער אונד פערגאַנטוואָרטלעכער רעדאַקטאָר: מ. סאַבאָלטשי.

פּרוכט־אונד מעהלפּרייז־טאַבעללע.

ווייצען	קוואַלטעטס־פער דעצעמבער.	פער 100 קילאָגראַמס
נאָרדאַמעריקאַנישער	75	—.— — —.—
„	76	7.90 — 7.95
„	77	8. — 8.05
„	78	8.10 — 7.15
„	79	8.20 — 8.25
„	80	8.30 — 8.35
„	81	—.— —
פעסטער־נאָדען	75	—.— — —.—
„ „	76	8.20 — 8.30
„ „	77	8.25 — 8.35
„ „	78	8.35 — 8.45
„ „	79	8.40 — 8.55
„ „	80	8.45 — 8.60
„ „	81	—.— —
ווייסענבורגער	75	—.— — —.—
„	76	8.30 — 8.40
„	77	8.45 — 8.35
„	78	8.45 — 8.55
„	79	8.55 — 8.65
„	80	8.56 — 8.70
„	81	—.— —
טהייס	75	—.— — —.—
„	76	8.30 — 8.40
„	77	8.35 — 8.45
„	78	7.45 — 8.55
„	79	8.55 — 8.65
„	80	8.65 — 8.70
„	81	—.— —

פּרייס	קוואַלטעטס־פער דעצעמבער	פער 100 קילאָגראַמס
קאָרן (ארז)	72—70	6.40 — 6.60
גערסטע פּוטער.	60	5.80 — 5.50
„ מאַלץ	62	8.80 — 7.20
האַפער	41	6.75 — 6.30
קוקורוץ באַאַס. נייא	75	5.20 — 5.15
דעטשע אנדעער „	73	5.15 — 5.10
הויזע	—	— —

			פער הערכסס	פער 100 קילאָגראַמס
		ווייצען		
		„	פרייהאַר	8.25
		„	מאַיזוגי 1886	—.—
		קוקורוץ		5.55
		גערסטע	„	—.—
		האַפער	„	6.62
		„	הערכסס	
		„	אייגענס	—.—

			ז אַ ק מ ע ר ל	fl.	kr.
			נוممער	16	80
		דער זאַק	„	16	30
		צו 100־	„	15	60
		קילאָגראַמס	„	14	70
		מיט זאַק	„	13	80
			„	13	—
		פרייע באַאַן	„	12	—
			„	11	40
			„	11	—
			„	9	80
		שטיריזשס אלטע מעטהאָדע פערטהאַלטע		28	—
		„ נייע	קאַרטאָפעל	24	25

קיין־טאַבעללע פאָם 4 מעיין.

לאָזע.	fl.	kr.
אינגאַרישע אַלטערנאַטיוו־לאָזע פון 1854	128	—
„ „ 1869	140	25
דעטשע „	140	50
אינגאַרישע לאָזע צו 100 גולדען 1864	170	—
דעטשע „ 50 „	172	—
אינגאַרישע פרעמיענלאָזע צו 100 גולד.	119	—
פרייבורגער־לאָזע	124	60
האַוס־אָרדענונגס־לאָזע	48	—
פּרעסבורגער־לאָזע	16	90
קרעדיט־לאָזע	178	75
קלאַרי־לאָזע	44	—
דאַנוי־דאַמפּפשיף־אַסאָציאַציאָן־לאָזע	116	—
אינגאַרישע אַלטערנאַטיוו־לאָזע	21	20
קרעדיטווערטס־לאָזע צו 10 גולד.	22	—
קראַאַטישע לאָזע „ 20 „	17	70
אָפּנער־לאָזע „ 40 „	46	—
פאַלס־לאָזע „ 40 „	40	70
וויאַרער־לאָזע „ 10 „	19	50
מאַלס־לאָזע „ 20 „	55	50
וואַלענשטיין־לאָזע „ 10 „	23	—
פּס.־נעוואַאַס־לאָזע „ 40 „	51	75
מאַאַרסילי־לאָזע „ 20 „	25	25
פּרייסישע־לאָזע „ 100 „	133	—
דעטשע „ 50 „	67	—
וואַלדשטיין־לאָזע „ 20 „	31	50
ווינדישגרעץ „ 20 „	44	—
ווינער־לאָזע „	125	25
סרבישע פרעמיענלאָזע	31	75
אונגאַ־אָאַדרעסס־לאָזע	9	10
שנאַלס־לאָזע	14	—

ווערטה־פּאַפּיערע.	fl.	kr.
אינגאַרישע אַלטערנאַטיוו צו 4.5 פּרעצענט	104	91
דעטשע „ „ „ „	—	—
אָסטרייכישע „ „ שטייער־פרייע	112	—
אינגאַרישע גרונטענטלאַסטונגס־	95	60
אינגאַרישע גרונטענטלאַסטונגס־	104	—
דעטשע־באַאַנען	103	75
דעטשע־בונד	104	50
באַאַרישע	104	25
באַאַרישע	107	50
קראַאַטישע אויר מאַיזאַיטש	103	50
אונגאַ־אייזענבאַאַן־אַקציען	151	75
ווייזערענע־אַדרעסען־אַקציאָנען	98	75
אונגאַ־ווייסאַ־אַקציאָנען		
נוי־סוד 100 צו 5%	95	50
אונגאַ־ווייזענבאַאַנען אַקציאָנען	103	50
אונגאַ־באַאַנען־אַקציאָנען	101	75
אלפּערד־אונגאַרישע באַאַן	187	25
אונגאַ־אונגאַרישע אייזענבאַאַן צו 5%	100	—
אונגאַ־אַדרעסס־באַאַן	99	75
אונגאַ־דעטשבאַאַן	100	50

גולד־קויפן.	fl.	kr.
דאַלער אויגען	—	—
דוקאַטען	5	93
אינגאַרישע דוקאַטען, 8 גולד. אַרבעטשיף	10	01
דייטשע רייכסבאַנקנאָטען	61	70
20 מאַרק־שטיקען	9	33
דייטשע אינגאַלאַר	10	29
דייטשע באַאַנען־נאָטען	1	24

Eigenthümer Witwe M. REIS. Herausgeber und verantwortlicher Redacteur: M. SZABOLCSI. Budapest. Druck von Sam. Markus. Andrássy strasse Nr.

קונדמאכונג.

ווהר וויכטיג פיר אללע פ. ט. בעוואָהנערדער פראָווינץ.

דיא קאנקורסמאססע פערוואלטונג האט דיא אינטענשטעתנדע אינזיסטרע-פירמא בעאיפטראגט, זאמטליכע סענזאציאָנסזעגענשטאנדע, וועלכע אין קיינעם געשאפטע צו האבען זינד, אינטער דעם געוואהנליכען פאבריקספרייזע צו פערקויפען, ווייל דיא ערבען דאס פערמאגען טהיילען אונד דאהער אללעס צו גערעכנען מיסס, אבערהייפט איז דאס לאקאלע שאן געקונדיגט.

דער אנדראנג דער וועגען קונדען איז אין מאססגנהאפטער, דאס וואהרגלאגער איז אבער דערארט גענאהט, דאס ווייר אונס איבער פעלי, זישונג איפפאהדערונג פערלאנגט געוועהען האבען, אונד דיא געפהרטען פ. ט. פראוינצקונדען מיט דעוועם וועלטען פארקאממענדען ערוגנישסע בע-לאנגט צו מאכען.

עס איזט פיר ערען ואהרגאמען פאמיליענפאטער, פיר ערע פראקטישע הויפטדיא אין געבאט דער נאטהווענדיגקייט, דעוועגעגעגעגעבען אין אינגערדענשעסטעם מאאסט צו בעגינסטען, אומזא מעהר אלס דאס פארהאנדענע וואגרגלאגער איס דער בעסטערצוגעלעגטען רעגעלמאזיגקייט וואארע בעשטעהט, וועלכע עמאלס צו אינעם אלכען שפאטפרוזע פיל-עפאטען וואהרע, ווייל עהרלישע גלייכצייטיג פאלגענדע

פערשענקונגס-אָרדרע.

ערערמאנן, וועלכער וואס אומער פיר ווארען אים בעטראגט פאן 10 פל. בעשטעללט בעקאמט אינע פארצוגלר דעגוליר סטע פאלאנ-ווארה מיט פעגי-דער אונד בראנצע-גערייבט גראטיס, אלס געשענק, אדער מיט אנדערען ווארען:

גאנץ אומזאָנסט.

2000 שטיקק הויז.

ריעזען-לייגוואנדע.

אין דשמערגער אונד שטערגבעל-גער, 30 עלל, בעסטע, וויכלליך אונ-ענטפערלבסטע וועבע פיר ערעס הויז. פיר פארצוגלבע קוואלטאט ווירד שריפטליך גאראנטירט, ערער ווירד פאן דער לוויאנד עטצערלט דין. פער שטיקק נור 5,50 פל. פאבעל-האפט בוללע.

12000 גארנטירט

גאבעלין-דעקען

בעשטעהענד איס 2 פינסטען בעסטע, דעקען אונד אינער טשדעקקע, מיט מאמטטיאסטען, הערליכ אינגע, פירטער פארבענטשונג, פער גאר-נישר, דאס הונדט אללע 3 שטיקק צוזאמען נור 7,75 פל.

6500 שטיקק לייגטוכער.

איס גוטער, שערער לעדערלייגוואנד דאמפדעקע, פיר דאס גראסע בעטט געאייגנעט, ווירדען צו דעם וואהר-האפטען שאפטפרייז פאן נור 1,35 פל. פער שטיקק פערקויפט.

2000 דוצענד

ווידען-ראקקטיכער,

איס שווערסטער דאגער ווידע אן אללען פארבען, פאן אינער פאללי-טען פראנזאזישען ווידענוואאר-ען, פאבריק ען פארטע אובערגאמטען, ערעס שטיקק אין אנדערער פארבע, פרוהערער פרייז 8 פל. עשטע נור 3,85 פל. פער דוצענד. דעוועטיכער גאנזען אייד אלס אינזעטבעדדליכע הארטוכער פערוועגדע ווערדען.

2500 דוצענד

שירטינג-העמדען

איס פרוטסטעמ-לינען-שרטינג, ענטוערפע גראטס, ווייס אדער אקס-פארד פיר הערען אדער פראוען-בארד גששטיקט פ ד דאמען עבענ-זא פראכטפאלל גששטיקטע נאכט-קארטעטסס, גששטיקטע דאמען-האוזען, הערען-האוזען, אונטערהאק-קע, עבענזא וואמטליכע וואשע-פארטען איס שווערעס שווארץ-באר-בעגנס זונד פער שטיקק אוס דען פאן אלרען האפאנזאטען אלס אבעבל-האפט בוללע אנגעלאנגטען שפאטפ-פרייז פאן נור 1,35 פל. פער שטיקק צו האבען.

3250 שטיקק

דאמענ-ראקקע,

איס דעם בערהמטען נעטטפערבע-נעוועבע, האבעלבעגאנטעס פאבעל-האפט בוללעגס, פראקטישעס אונד אנגענטבעהרלבסטעס קליידונגס-שטיקק פיר ערע דאמע, פער שטיקק נור 1,50 פל. אין אללען גראסען אונד מאמאנגאבע.

1400 דוצענד אמעריקאנישע

ווידען-שטרומפפע,

דאס גרעוטעסטע טראגען, אונדעס עס דען פיס אנגענעהם מוהלט אונד דען פיסשוהס אין אינע אנ-גענעהמע אונד אייפוויטע פרייזע פער 12 פאאר 12 פל. עשטע פער 1 פאאר בראס 1,30 פל. — נאך נע דאגעוועזען.

3265 שטיקק

רעגנשירמע,

איס פראנגאנ. ווידענפפרעפלאט, מיט בעאוולבער שפרענגלאקע אונד פאראנאן שרעגען, פרייזע 5,50 פל. עשטע נור 2,25 פל.

1400 שטיקק עבעל

נאלדענע רינגע,

מיט גגעגרעמגעגע דעם ק. ק. פינגערינג, אמטעס גערגאבבע, אין פינסטער, דאמע-דערינגער פאאן, מיט אינטרעסען בעדר-לאנגען, דיסען פערלען, רובינען, סמא-ראגדען אונד אפאלען בעוועגבע. אייד דעגגערינגע פיר הערען אונד דאמען אללעס אין פינסטעס וואמטע אא, פרייז פער שטיקק 3,30 פל. אינגלייכדיר אבער דעגנאך וואהר, שרייפטליכע גאראנטע פיר עכטעס גאלד פארגט מיט.

4200 שטיקק פראנזאזישע

ווערקקע-אוהרען

אייד האבבט נערלוה אלס שרייבטיש-אוהרען, וואמטליכע מיט לאנגפפפאראנ-פרייזע 12 פל. עשטע נור 4,20 פל. האבבט ווכבט פיר ערע פאמיליע, פיר ערען גגעוועהנליכע בעדרייבגנגען.

5400 פאאר פאלאן לייכטער,

איס פאאטגנע ווילבער אקסיר, בעראלטען אונטער גראנגע עייז, דיא פארבע, אין האבבעלגאנטער, גאטהשער פאאן, פרי-הער פיל, עשטע נור פער פאאר 1,15 פל. אינגעהיער בוללע.

6200 שטיקק

צוקקערדאוזען

מיט פערוולבערטעם דעקקעל אונד טאפפע, איס פאאטגנטוילבער פער שטיק נור 1,20 פל.

גאנץ אומזאָנסט

איינע דער גאטהווערגעסטען אינגשטעהליכסטען

דוויראלטונגס-גרופפען.

ערער בעקאמט גאמרלי 40 שטיק פראכט-עפפפפשטעקקע פיר דען גערינגען פרייז פאן נור פל. 3,85, אלס דיא דאלפטע דעם אינגען האפטגנפרי-ווע, אונד ע ז אר 6 שטיק האבבעלגאנטע טאפעל-מעפפער מיט וולבעראגאנע פלייגען 6 שטיק האב-עלגאנטע עפפפאבבעלן אין דערוועלבען פאאן אונד קוילטאבט 6 שטיק שווערע עפפפאבבעל אין גע-דוועגגע ברוטאגנאלבער 6 שטיק האבבט לעגבדטע האבבעל אין שווערע עפפטע ברוטאגנאלבער 6 שטיק מעפפער-האבבעל אין עגנר שטע דוטטאלל 6 שטיק דוועדע האבבעל-מאבבען מיט דען פאראבבעס אוהרע מאעפטטא-טען 3 שטיק אוערבעבבער פראבבעל פערוול-בעבט 1 שט. טרעגווייטער שווערע פערוולבערבט מיט אונד אהנע נרדפ. אללע 40 שטיקק צוזאמטען האבבען נור פל. 3,85

2000 שטיקק הויז.

ריעזען-לייגוואנדע.

אייד דשמערגער אונד שטערגבעל-גער, 30 עלל, בעסטע, וויכלליך אונ-ענטפערלבסטע וועבע פיר ערעס הויז. פיר פארצוגלבע קוואלטאט ווירד שריפטליך גאראנטירט, ערער ווירד פאן דער לוויאנד עטצערלט דין. פער שטיקק נור 5,50 פל. פאבעל-האפט בוללע.

12000 גארנטירט

גאבעלין-דעקען

בעשטעהענד איס 2 פינסטען בעסטע, דעקען אונד אינער טשדעקקע, מיט מאמטטיאסטען, הערליכ אינגע, פירטער פארבענטשונג, פער גאר-נישר, דאס הונדט אללע 3 שטיקק צוזאמטען נור 7,75 פל.

6500 שטיקק לייגטוכער.

איס גוטער, שערער לעדערלייגוואנד דאמפדעקע, פיר דאס גראסע בעטט געאייגנעט, ווירדען צו דעם וואהר-האפטען שאפטפרייז פאן נור 1,35 פל. פער שטיקק פערקויפט.

2000 דוצענד

ווידען-ראקקטיכער,

איס שווערסטער דאגער ווידע אן אללען פארבען, פאן אינער פאללי-טען פראנזאזישען ווידענוואאר-ען, פאבריק ען פארטע אובערגאמטען, ערעס שטיקק אין אנדערער פארבע, פרוהערער פרייז 8 פל. עשטע נור 3,85 פל. פער דוצענד. דעוועטיכער גאנזען אייד אלס אינזעטבעדדליכע הארטוכער פערוועגדע ווערדען.

3250 שטיקק

דאמענ-ראקקע,

איס דעם בערהמטען נעטטפערבע-נעוועבע, האבעלבעגאנטעס פאבעל-האפט בוללעגס, פראקטישעס אונד אינגענטבעהרלבסטעס קליידונגס-שטיקק פיר ערע דאמע, פער שטיקק נור 1,50 פל. אין אללען גראסען אונד מאמאנגאבע.

1400 דוצענד אמעריקאנישע

ווידען-שטרומפפע,

דאס גרעוטעסטע טראגען, אונדעס עס דען פיס אנגענעהם מוהלט אונד דען פיסשוהס אין אינע אנ-גענעהמע אונד אייפוויטע פרייזע פער 12 פאאר 12 פל. עשטע פער 1 פאאר בראס 1,30 פל. — נאך נע דאגעוועזען.

3265 שטיקק

רעגנשירמע,

איס פראנגאנ. ווידענפפרעפלאט, מיט בעאוולבער שפרענגלאקע אונד פאראנאן שרעגען, פרייזע 5,50 פל. עשטע נור 2,25 פל.

1400 שטיקק עבעל

גאלדענע רינגע,

מיט גגעגרעמגעגע דעם ק. ק. פינגערינג, אמטעס גערגאבבע, אין פינסטער, דאמע-דערינגער פאאן, מיט אינטרעסען בעדר-לאנגען, דיסען פערלען, רובינען, סמא-ראגדען אונד אפאלען בעוועגבע. אייד דעגגערינגע פיר הערען אונד דאמען אללעס אין פינסטעס וואמטע אא, פרייז פער שטיקק 3,30 פל. אינגלייכדיר אבער דעגנאך וואהר, שרייפטליכע גאראנטע פיר עכטעס גאלד פארגט מיט.

4200 שטיקק פראנזאזישע

ווערקקע-אוהרען

אייד האבבט נערלוה אלס שרייבטיש-אוהרען, וואמטליכע מיט לאנגפפפאראנ-פרייזע 12 פל. עשטע נור 4,20 פל. האבבט ווכבט פיר ערע פאמיליע, פיר ערען גגעוועהנליכע בעדרייבגנגען.

5400 פאאר פאלאן לייכטער,

איס פאאטגנע ווילבער אקסיר, בעראלטען אונטער גראנגע עייז, דיא פארבע, אין האבבעלגאנטער, גאטהשער פאאן, פרי-הער פיל, עשטע נור פער פאאר 1,15 פל. אינגעהיער בוללע.

6200 שטיקק

צוקקערדאוזען

מיט פערוולבערטעם דעקקעל אונד טאפפע, איס פאאטגנטוילבער פער שטיק נור 1,20 פל.

3265 שטיקק

רעגנשירמע,

איס פראנגאנ. ווידענפפרעפלאט, מיט בעאוולבער שפרענגלאקע אונד פאראנאן שרעגען, פרייזע 5,50 פל. עשטע נור 2,25 פל.

1400 שטיקק עבעל

גאלדענע רינגע,

מיט גגעגרעמגעגע דעם ק. ק. פינגערינג, אמטעס גערגאבבע, אין פינסטער, דאמע-דערינגער פאאן, מיט אינטרעסען בעדר-לאנגען, דיסען פערלען, רובינען, סמא-ראגדען אונד אפאלען בעוועגבע. אייד דעגגערינגע פיר הערען אונד דאמען אללעס אין פינסטעס וואמטע אא, פרייז פער שטיקק 3,30 פל. אינגלייכדיר אבער דעגנאך וואהר, שרייפטליכע גאראנטע פיר עכטעס גאלד פארגט מיט.

4200 שטיקק פראנזאזישע

ווערקקע-אוהרען

אייד האבבט נערלוה אלס שרייבטיש-אוהרען, וואמטליכע מיט לאנגפפפאראנ-פרייזע 12 פל. עשטע נור 4,20 פל. האבבט ווכבט פיר ערע פאמיליע, פיר ערען גגעוועהנליכע בעדרייבגנגען.

5400 פאאר פאלאן לייכטער,

איס פאאטגנע ווילבער אקסיר, בעראלטען אונטער גראנגע עייז, דיא פארבע, אין האבבעלגאנטער, גאטהשער פאאן, פרי-הער פיל, עשטע נור פער פאאר 1,15 פל. אינגעהיער בוללע.

6200 שטיקק

צוקקערדאוזען

מיט פערוולבערטעם דעקקעל אונד טאפפע, איס פאאטגנטוילבער פער שטיק נור 1,20 פל.

3265 שטיקק

רעגנשירמע,

איס פראנגאנ. ווידענפפרעפלאט, מיט בעאוולבער שפרענגלאקע אונד פאראנאן שרעגען, פרייזע 5,50 פל. עשטע נור 2,25 פל.

1400 שטיקק עבעל

גאלדענע רינגע,

מיט גגעגרעמגעגע דעם ק. ק. פינגערינג, אמטעס גערגאבבע, אין פינסטער, דאמע-דערינגער פאאן, מיט אינטרעסען בעדר-לאנגען, דיסען פערלען, רובינען, סמא-ראגדען אונד אפאלען בעוועגבע. אייד דעגגערינגע פיר הערען אונד דאמען אללעס אין פינסטעס וואמטע אא, פרייז פער שטיקק 3,30 פל. אינגלייכדיר אבער דעגנאך וואהר, שרייפטליכע גאראנטע פיר עכטעס גאלד פארגט מיט.

4200 שטיקק פראנזאזישע

ווערקקע-אוהרען

אייד האבבט נערלוה אלס שרייבטיש-אוהרען, וואמטליכע מיט לאנגפפפאראנ-פרייזע 12 פל. עשטע נור 4,20 פל. האבבט ווכבט פיר ערע פאמיליע, פיר ערען גגעוועהנליכע בעדרייבגנגען.

5400 פאאר פאלאן לייכטער,

איס פאאטגנע ווילבער אקסיר, בעראלטען אונטער גראנגע עייז, דיא פארבע, אין האבבעלגאנטער, גאטהשער פאאן, פרי-הער פיל, עשטע נור פער פאאר 1,15 פל. אינגעהיער בוללע.

6200 שטיקק

צוקקערדאוזען

מיט פערוולבערטעם דעקקעל אונד טאפפע, איס פאאטגנטוילבער פער שטיק נור 1,20 פל.

גאנץ אומזאָנסט

איינע דער גאטהווערגעסטען אינגשטעהליכסטען

דוויראלטונגס-גרופפען.

ערער בעקאמט גאמרלי 40 שטיק פראכט-עפפפפשטעקקע פיר דען גערינגען פרייז פאן נור פל. 3,85, אלס דיא דאלפטע דעם אינגען האפטגנפרי-ווע, אונד ע ז אר 6 שטיק האבבעלגאנטע טאפעל-מעפפער מיט וולבעראגאנע פלייגען 6 שטיק האב-עלגאנטע עפפפאבבעלן אין דערוועלבען פאאן אונד קוילטאבט 6 שטיק שווערע עפפפאבבעל אין בראגגע ברוטאגנאלבער 6 שטיק האבבט לעגבדטע האבבעל אין שווערע עפפטע ברוטאגנאלבער 6 שטיק מעפפער-האבבעל אין עגנר שטע דוטטאלל 6 שטיק דוועדע האבבעל-מאבבען מיט דען פאראבבעס אוהרע מאעפטטא-טען 3 שטיק אוערבעבבער פראבבעל פערוול-בעבט 1 שט. טרעגווייטער שווערע פערוולבערבט מיט אונד אהנע נרדפ. אללע 40 שטיקק צוזאמטען האבבען נור פל. 3,85

400 וואגרגלאגר

הערענגרופפען.

בעשטעהענד

איס אינער עכטען 13 וואהרגען דרעגר-טא-שען יחיד, איס דאס פינסטע רעפאבבריט, 1 האב-פיגע, גאלד-פאאן אוהרקעטטע, אין פערלשטעל-פערע-מעפפער מיט 6 קרינגען, 1 מאבאבבפפיגע איס פינסטען קונסטגע שרים מיט בגאלבער-בעשלאגע, 1 מעגרשים גגראגגעגשפיגע, פינסטע קונסטגשטעגע מיט עכטעס בערגשטיגע אונד מאמטע עטגאר, 1 שרים פרעגגע מיט רעגאלבער עגגראגגע איס אראבבע, 1 מאבאבבפאגע, אינגען פערגאלבע, פיר דרעגגאבבע, פינסטע קוקאבבע.

פרייז פיר דאמטליכע פראכטשטקקע צוזאמ-מען נור פל. 5,55, יא דיא אוהר אללען שאן אינגע פער גראבבעגען ווערטה האבבע.

Adresse: Hecht's Industrie-Comptoir.
Wien, Innere Stadt, Christinengasse 2 Z Abtheilung 2 und 3.

קאנדיטען של פסח

בהכשר גמור

ווייר בעערדען אונז הערמיט דיא האפליכע אנצייגע צו מאכען, דאס וויר איך דיעוים יאהר, ווא שאן דיש אינער לאנגען ריהיג פאן אהרען, אהנע יעדע ביהולפע פעמדער פערוואגען „קאנדישען של פסח“ בעסטער קוואליטאט ערצייגען אונד צוואר:

קלוינע דראפס, אינזנבאהן-געשטענגקלטע, גע-פולטע צוקערל מיט אבסטפולונג, לימאני-צעל-טעל, אינגבער-צוקערל שוארץ, המפעדיגע צוקערל אונד מאנדעלן קאנדיטען.

פייזקראנט גראשים אונד פראנקא!

גלייכצייטיג לענקען וויר דיא איפעדקוואטליכ דארויף, דאס אונזערע פסח יאהרע נור איין ריינע צוקערל, אהנע יעדע צוטהאט פאן פארבע ערצייגט ווירד. אונד ווירד גלייכצייטיג עדוכט, בעשטעהונגן יע עהער צו מאכען, אונזאהנע אונזער פאר-ראט נוכט ערשאפפט ווירד. עס בעדארף נוכט ערסט געזאגט צו ווערדען, דאס אונזערע פיר-מא שאן דיש 40 יאהרען אללערדינגס דאס פאללבסט פערטרייבען געוועסען, דעמצופאלגע קיינע ווייטערע אנפרעגונגען אונד דערפאנגען בעזאהלונגען.

בייא בעדארף פאן בשר מאנדל-מאקרעל דאנן מאן 14 טאגע פאר פסח בעשטעללען.

Canditen-Fabrick der Gebrüder LEWIN in Gross-Tapolcsány.

☞ דאס דיא קאנדיטען פיר פסח דורך דיא גע-בריעדער לעווין ועלכעס בהכשר גמור ערצייגט ווערדן, ווירד הערמיט בעשטאטיגט

פ ל פ ס שדעווגער, אבערראבבינער.

דעמונד שעדעגי

פריזאר.

בודאפעסט, וואטשנערגאססע נר׳ 12.

עמפפעהלט זיך בעקסט-גנאדיגסט לאנגע אן פערטיגען

דאמענשניטען אונד פערוקען

אן פארצוגלעכע אויספיהרונג אונד בילליגע טען פרייזען. — פראוויזענפארלאנגט טאגליך.

SIGMUND SEREGI, Waitznergasse 14.

קלאסמאן אנטאל

בודאפעסט, IV. בעז. קראנפרינצגאססע נר׳ 9.

עמפפעהלט זיך צור שטענדיגן אנפערטיגונג אן אללען נאשמענען

שטאמפליען מיט דאטום

פיר געשעפטען, דאכטעער, מאטיקעדיר-ערען, שולען, נאטארען אונד פרייזאשען,

זעלבסטטעפעדיגע-מאשינען

מיט דאטום

ווענדאנגסרישען, שטענגראווייזונגען, זאמ אונד דאכטרול-ווענדאפרעסען, ווערדען בילליגסט אנגעפערטיגט.

KLASSOHN ANTAL אדרעסע:

Budapest, IV. Kronprinzgasse 9.

נראסער

מאכעראיספערוויס פאלאטנגאססע נר׳ 8.

בייא יאזעף יאנוישעק, מאכער מאפעטיעער.

ווענען איבערוויזונג בין איך געווייזענגע, מיינע נייע שען פאלאטאט מיט פעטיגען שלאף. שפייזע אונד פאלאנ-נאלשור אין שווארץן, גיל, אונד איבערפאלץ, אין אלט-ווייסשען אונד קראוסכאנגע שפיל; פעדיגע אין פאטענט פאטלעדיגע דוואבעטע פיר 1 בזו 8 פלדאנגע, אים פיס; מיר צו שיקאגען. ארטער אונד מאדעגע שפיל צו פע-קיסגע, פעדיגסע אויך אלגעמארע אללעס צו טיעף הער-אבגעפעסטען פייזע אונד אנדערע פאלאנשע. עלייבע מיר לייב-צייטיג מיינע געפרעגטען קונדען אונד דעם פ. ג. פובליקום אנצייגען. דאס איך אם 1. אייגנטם אן מיינע ווייב 18 יאהרען בעשטעהענדע מאפעטיערע, אונד מיינע טאכ-בעל אבגעלקט געוועראנע יאזעפפלאשין, בודאפעסט, פאלאטנגאססע 18, אונד אלאלע דעם הערן ה. מרס פערלאנג אבשוגנגסבאל

יאזעף יאנוישעק.

JOSEF VANITSEK, Budapest, Palatingasse 8.

אסטער שליוואוויטץ

אינשער אויסזוכס אינעם געמיינלעבענסמאס (דון) אויס דען פיינסטען צוויטשיגענאבשנגען — אהנע שפיריטוסיזאטיאן — נעגראנגס; אייך יאהרען צו יעדער גראסערען בעשטעל לינג אין הכשר-בריעף:

האנגאריגע יאהרע 30% פל. 45 פר 100 ליטער אב הויף.

מיטעלגאהרע „ 20% „ 35 „ „ „ „ „ „

דיא גראסע פראשע עדעלער פאבע 85 קר.

„ „ „ צוויטשיגע „ 75 „

קאניאק

אויס ווייגע נאטורווין ערצייגט, זא גיט אלס פראנצאנ-שער, אך אויס מער אלס דיא האלפטע בוללעגער, פל. 1.50 דיא גראסע פלאשע. — שליאוויטץ אונד אלס קאניאק עקספעדיגען אויך אין קאנסלאשען (דעסטיאלס) פאן צוקע 8 ליטער אויפוואסס פיר פאסס אדער אויסגאנגען.

בייא גראסגען אבנאהמען געשעפטסגעגער וואסאמס.

M. BLAU's SÖHNE, Branntweinbrennerei und Cognacfabrick in Gr.-Kanizsa.

אנצייגע.

געפעהטיגטער עמפפעהלט זיך, צור אנפערטיגונג פאן מצות בהכשר גמור אונטער אויפזיכט אונזערעס ארטראבבינס ראבבינער הערן מיר׳ שעי׳ זיל-בערשטין נ״י אן וואטעגן, צו פאלגענדען פרייזען: נ״י 2, 36 קר. נ״י 3, 34 קר. נ״י 4, 32 קר. נ״י 5, 30 קר. אב באהן אדער שיף וואטעגן. — פראוויזיאן בעשטעללונגען מיט אנגאבע ווערדען פראמפט עפפעקטואירט. בעסטע יע פייזהר בעשטעללונגען צו מאכען. — אדרעסע:

BENJAMIN KOLLMANN in Waitzen.

איינ. אונד פערקויף

אללער נאטענען

לאוז, רענטען, פראיזאטס-אבליגאציאנען, פפאנדבריעפע אנצייגען

אינלאנדישע-פאנדס

גאלד- אונד זילבערמינצען, פרעמדע נאטען עטצ.

איינלאזונגען פאן קופאנס

פעדיגע אוסטרעגשער אסטרעקייצלאוז געגייא נאך דעם אנגעקוגט.

דארלעהען אויף ווערטהפאפיערע

עסקאמפטע אונד איינלעזונג געגאגענער לאוז אונד אבליגאציאנען

פראמעסען צו אללען צייטונגען.

בארעז-אויפטראגע צור קאסאשאלאנגע, ווייא צו שפע-קולאציאנען ווערדען בייא יאהרונג שטענגער דיס-קרעציאן, קולאנס אונד דעגל אויסגעפיהרט.

אנפאנגס-מאציאנען אונד אללע דאס באנק, קאמיסיאנס, אונד ווכסעלגעשעפטע בעזיעפפערדען אנגעלעגענהייטען ווערדען בעזיעהונגסגעטרייע עפעדירט.

M. WELTNER

Bank-, Commissions- und Wechslergeschäft.

Budapest, IV. Bez. Waitznergasse 27.

צאהנפולווער.

דאס בעריהמטע צ א ה נ פ ו ל ו ע ר פאן ד״ר מ ר א פ פ א מ ר מ, וועלכעס פאן הערען פראפעסאר אלס מעדיציניזכעס מיטטעל

ג ע ג ע ן צ א ה נ ש מ ע ר צ ע ן

אנערקאנגט וואירדע, איז מיר צום פערשליס סע אויסגעגעבען וואירדען, אונד קאסטעט איינע שאכטעל אמטט געבריעפאנגען בראם 30 קר. — אויך אינזעקעפולווער איז בייא מיר צו בעקאמען. — פראוויזענבעשעללונגען געגען קאססא אדער נאכנאהמע. — אדרעסע:

NYIRI SAMU, Szerecsenutza 12, Budapest.

דאמפפבאד.

דאס דאמפפבאד אים לוקאשבאד האט איי-גען מאגלכען וואסערצופלוס פאן 220,000 ליטער, פיסס. מיטטעלסט שטאסענבאהן אין 15 מינוטען צו ערייכען. פריי אייגער באדעקאטש אמטט טיר, אונד דעשוואהרש 50 קר. בייס לאנדונגסטער צו לאוזי.

שול-נאבריכט.

דיא ווייט גיעעהרטע צייט דער אן פפעגנטריכען גימנאזיען שטודירענדען יידישען יעגעד אן דען יעגד געלעגטען הערעניסס פערנאלאסטען דען פאר-שאנד דער אדטראדאקטען אז״אעדליכשטען געמיטס דע אן פרעסבורג וויגע גיגעשאפפענע פפענטלי-כע יידישע האנדעלסשולע פאם 1. מאי ה. י. אנגע-פאנגען דורך איינע פאבכרעטיגקלאסע צו ערי-ווישען. יעדכע דען צוגקנ האט, אים אלטער אונד וויסען פארגעדרקטע יינגלינגע, וואהרענד דער זאמטמעראנאגע אן דען קאמטערציעללען (קייפמאנגשען) לעהרגעגנשאפטען, אים הערדא-אישען אונד אין דער פראנצאזישען שפראכע אין דעם מאסע פארצוגעריישען. דאס דיא מיט בעגינן דעם נאכסטען שוליאהרעם (1. סעפטעמבער) בע-ריטס אין דיא 2טע קאמטערציאללאסע אינגעגע-טען קאנגען. — אנמעלדונגען צום אינטרישטע אין דיעזע שולע זינד בזו לאנגסטענס 1. אפריל אן דען געטיינדע נאטאר, הערן ג י ר ל ה ג ר י נ פ ע ל ד ה, שלאסגרינדגאססע נר. 30 צו רוכטען, דער אויך אויך אללע דיא האנדעלס שולע בעטרעפ-פענדען אנפראגען גגייא אויס נפפ עטהיילט.

דאס יעלטבעריהמט געוואהרענע

בוך דעם דר. יאזעף קאפפ

אויס דען אכטען דעם פראעעססעס ראהלונג בראך איזט בייא דערנאכשטעהענדען פירמא, אים דען פריי פאן 90 קר. מיט פראנקא פאסטזענדונג 1 פל. צו ראבען.

דיא בוכהאנדלונג

שטערנבערג עט קאמפ.

בודאפעסט, ראכמאנאסקע נר׳ 16.

עמפפעהלט אויך ריינאסאר״טיסט לאגער פאן פרעמאעגט מגילות בשר שעיה, א. 4, 6, 8, אונד 10 גולדען, פ פ ר י ת ו ר ה אללע אונד גייע פיגע שאיזאללענגע, ווירענגע אונד עכט טורקישע טרוטים, זילבער עטרות, געבעטבוכער אין פיגען מאמטט אונד בוין אינגאנדע. הגדה של פסח א 10 קר. דייטש אדער אנגלאיש אבערזעטעט פאן 15 בזו 30 קר. פיר ווידערפערקויפער בערי-טעדער ראבאטט. גאלדשטקעייא אויף פרוכט, מאנטעל רסיה, חופה, מפה ווערדען בעסטענס אינגעפארט אונד אבליגאציאנען ווידער בייא דער בודאפעסטער לאנדעסאיסטעללונג מיט אייגער גראססען מעראלע אויסגעזייכנעט. מאר״מעלאאנגען נאך גייעסטער פערארדונג אונד שנאפפלען.

☞ פראייגאפיסראנג ווערדען פראמפט עפפעקטואירט. ☜

כשר יין עט שלוויוויטץ של פסח

כרם של ישראל.

דיא פאן דער בודאפעסטער לאנדעסאיס-שטעללונג מיט גראסער אויסטעללונגסמעדאללע פראמיירטען ווייגע אונד סלוויוויטצע אינזערער אי״ג, גענען פעסטונג אונד ערצייגונג, בעגרדען ווייר אינ אינזערען פ. ג. קונדען מיטגעטהיילט, דאס ווייר הייער בעזאנדערס דאס, וויס אונד שללער יין בעסטער נאטשונג ווערדען אים מיר ציס פערשליס סע אויסגעגעבען וואירדען, אונד קאסטעט איינע שאכטעל אמטט געבריעפאנגען בראם 30 קר. — אויך אינזעקעפולווער איז בייא מיר צו בעקאמטען. — פראוויזענבעשעללונגען געגען קאססא אדער נאכנאהמע. — אדרעסע:

NYIRI SAMU, Szerecsenutza 12, Budapest.

זעקקע

אללע נאטשטגען וואלזאקקע פרוכטזאקקע אונד פלאכען, זאייא לייגענטרעגנאר״טיקעל וגר ביל לייגסט צו האבען אין דעם לייגענ. אונד זאקקע ען גראס געשאפט דעם

Moses Freudiger, Budapest.

VI. Bez., Laudongasse, im eigenem Hause.